

Roberto Žigulić*, Sanja Biloš Žigulić**

Stanovništvo istočnog dijela lovranske gradske jezgre u XIX. stoljeću

U radu su izneseni rezultati istraživanja dijela stanovništva uže lovranske jezgre u XIX. stoljeću. Za dobivanje podataka o obiteljima i pojedincima koji su tu stanovali autori su sastavili i na ovaj način promovirali novi, privatni, stališ duša lovranske gradske jezgre, u kojem su objedinjeni svi rodoslovni podaci iz postojećih lovranskih stališa duša i matičnih knjiga. Pri tome su za identifikaciju stambenih objekata obuhvaćenih istraživanjem i utvrđivanje njihove veze sa stanovnicima korištene stare mape franciskanske izmjere i nešto mlađe katastarske mape.

Ključne riječi: *Lovran, Stari grad, stanovništvo u XIX. stoljeću, rodoslovlje*

Uvod

O Lovranu – uostalom, i o većini hrvatskih primorskih gradova – sačuvan je relativno velik broj povijesnih vrela koja su danas istraživačima dostupna preko državnih institucija, kao što je u prvom redu Državni arhiv u Rijeci.¹ Provedena istraživanja obično rezultiraju pojedinačnim izdavačkim pothvatima, gdje spadaju knjige Damira Viškanića² i Mirjane Peršić³, a u posljednje se vrijeme u Lovranu organizira i znanstveni skup koji rezultira izdavanjem *Zbornika Lovranščine*. Određeni broj radova o Lovranu moguće je pronaći i u nekadašnjim *Liburnijskim temama*.

Teme koje se obrađuju u spomenutim vrelima poprilično su raznolike, međutim prevladavaju teme iz graditeljstva i arhitekture starog Lovrana, zatim jezične i književne teme, a od povijesnih tema na prvome

* Dr. sc. Roberto Žigulić redoviti je profesor na Katedri za dinamiku strojeva Tehničkog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, Vukovarska 58, 51000 Rijeka. Elektronička pošta: zigulic.opatija@yahoo.com.

** Sanja Biloš Žigulić zaposlena je u Obrtničkoj školi u Opatiji, Bože Milanovića 3, 51410 Opatija. Elektronička pošta: saziguli@inet.hr.

¹ Zakošek, Boris, „Pregled arhivalija Lovranštine do 1945. u Državnom arhivu u Rijeci“, *Zbornik Lovranščine*, knj. 1, 2010., str. 21–68.

² Viškanić, Damir, *Quaderna capituli Lovranensis/Kvaderna kapitula lovranskoga*, Katedra Čakavskoga sabora Opatija – Adamić, Lovran – Rijeka, 2002.

³ Peršić, Mirjana, *Lovran – Turizam i graditeljstvo: Turistička arhitektura u Lovranu na prijelazu iz 19. u 20. stoljeće*, Adamić, Rijeka, 2002.

su mjestu po zastupljenosti teme vezane uz značajne povijesne događaje i ličnosti. Tema o stanovništvu – bilo lovranske gradske jezgre, bilo lovranske okolice – općenito je vrlo malo i ono se spominje isključivo u vezi s određenim povijesnim temama, kao što su školstvo⁴ ili politička situacija⁵. Knjiga i radova koji decidirano povezuju stanovnike lovranske gradske jezgre sa stambenim objektima koje su koristili zapravo i nema.

Takvi su podaci dostupni iz crkvenih knjiga, tzv. *stališa duša*, od kojih su za područje Lovrana za razdoblje XIX. st. sačuvani izvornici iz 1821.⁶, 1827.–1839.⁷ te iz 1863.–1891.⁸ S razvojem i popularizacijom genealogije, znanstvene discipline koja se, između ostalog, bavi i podrijetlima obitelji, u suvremenim društvima postoji pojačan interes za javnom dostupnosti i objavljivanjem obiteljskih podataka starijeg datuma. Tako pojedina okolna mjesta, npr. Mošćenice i Veprinac, već imaju javno objavljene obrade stališa duša u obliku knjiga.⁹ Kako i Lovran po tome ne bi zaostajao, korištenjem je postojećih stališa duša i lovranskih matičnih knjiga krštenih¹⁰, vjenčanih¹¹ i umrlih¹² sastavljen za vlastite potrebe stališ duša lovranske gradske jezgre za XIX. st. Kako unutar gradskih zidina, po lovranskom župniku Ivanu Antonu Fracassi [*Joannes Antonius Fracassa*]¹³, 1821. živi 541 stanovnik (277 muškaraca i 264 žena)¹⁴, a situacija je do 1880., kada započinje ekspanzija na okolni prostor

⁴ Vlašić, Vinka, „Razvoj školstva u Lovranštini“, *Liburnijske teme*, knj. 6, 1987., str. 125–135. Autorica spominje doseljene lovranske učitelje Ivana Wonschinu, Vilima i Gulielma Grossmanna, ali bez ikakvih dodatnih informacija vezanih uz njihove osobne podatke ili mjesto stanovanja.

⁵ Glogović, Mario, „Kulturni amaterizam i sport kao sredstvo političkih borbi u Lovranu pred prvi svjetski rat“, *Liburnijske teme*, knj. 6, 1987., str. 71–80.

⁶ Matični ured Lovran, *Stališ duša župe Lovran iz 1821.*

⁷ HR-DARI-885, *Zbirka matičnih knjiga župa Riječke nadbiskupije na digitalnom zapisu*, DVD 2: *Stališ duša župe Lovran 1827.–1839.*

⁸ HR-DARI-885, *Zbirka matičnih knjiga župa Riječke nadbiskupije na digitalnom zapisu*, DVD 2: *Stališ duša župe Lovran 1863.–1891.*

⁹ Senčić, Albino, *Popis pučanstva župe Mošćenice iz 1801. godine*, Liburnijske teme, knj. 14, Katedra Čakavskog sabora Opatija, Mošćenice, 2000.; Žigulić, Roberto, *Stališ duša župe Veprinac 1875.–1925., knjiga I.: Poljane i Puharska*, Posebno izdanje Vjesnika Državnog arhiva u Rijeci, br. 21, Državni arhiv u Rijeci, Rijeka, 2008.; Žigulić, Roberto, *Stališ duša župe Veprinac 1875.–1925., knjiga II.: Vasanska i Veprinac*, Hrvatsko književno društvo Rijeka, Rijeka, 2011.

¹⁰ HR-DARI-275, *Zbirka matičnih knjiga s primorsko-goranskog područja, istočne Istre i Kvarnerskih otoka*, knj. 293: *Matična knjiga krštenih župe Lovran 1771.–1819.*; HR-DARI-275, *Zbirka matičnih knjiga s primorsko-goranskog područja, istočne Istre i Kvarnerskih otoka*, knj. 294: *Matična knjiga krštenih župe Lovran 1819.–1890.*

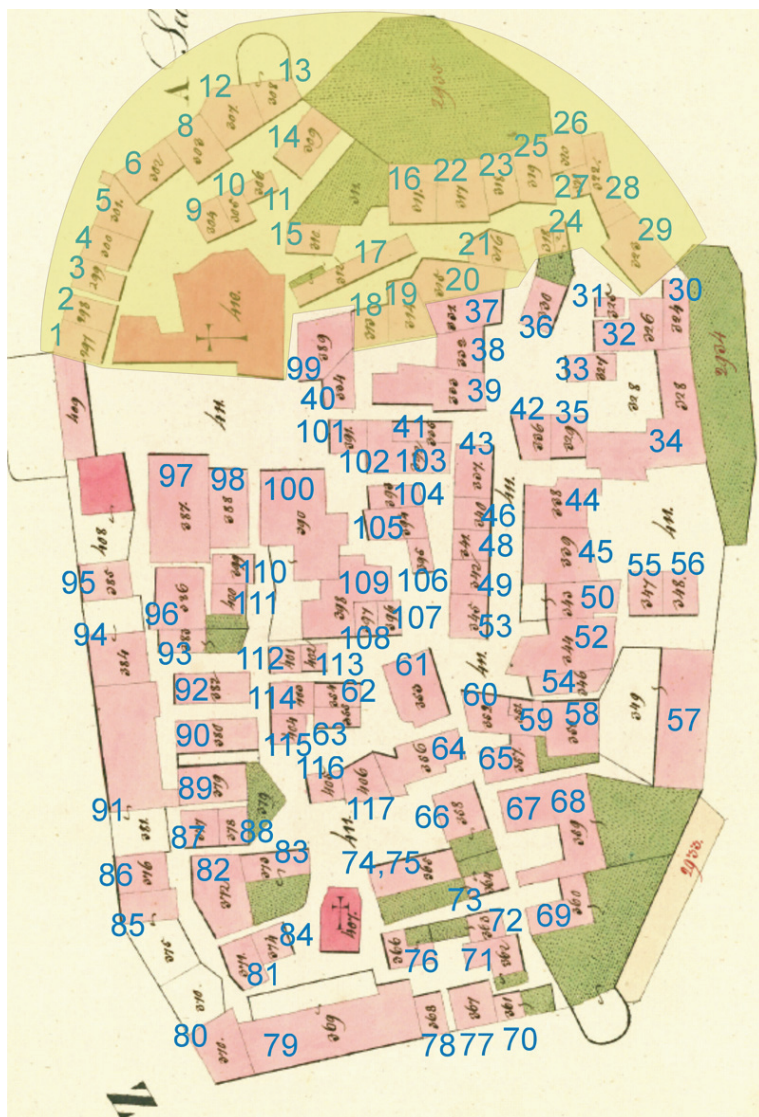
¹¹ HR-DARI-275, *Zbirka matičnih knjiga s primorsko-goranskog područja, istočne Istre i Kvarnerskih otoka*, knj. 295: *Matična knjiga vjenčanih župe Lovran 1771.–1824.*; HR-DARI-275, *Zbirka matičnih knjiga s primorsko-goranskog područja, istočne Istre i Kvarnerskih otoka*, knj. 296: *Matična knjiga vjenčanih župe Lovran 1821.–1911.*

¹² HR-DARI-275, *Zbirka matičnih knjiga s primorsko-goranskog područja, istočne Istre i Kvarnerskih otoka*, knj. 297: *Matična knjiga umrlih župe Lovran 1771.–1821.*; HR-DARI-275, *Zbirka matičnih knjiga s primorsko-goranskog područja, istočne Istre i Kvarnerskih otoka*, knj. 298: *Matična knjiga umrlih župe Lovran 1821.–1907.*

¹³ Pri navođenju osobnih imena i prezimena u ovome radu donosi se najprije čitanje autorâ prema današnjoj upotrebi i mogućnosti iščitavanja na temelju suvremenog stanja, a kurzivom u uglatim zagradama zapisana su onako kako dolaze u izvornicima lovranskih stališa duša. Ako se prezimena u stališima duša pojavljuju u više oblika, u okruglim su zagradama navedene i druge varijante. Ako pojedino prezime nije poznato u današnjoj upotrebi, preuzima se oblik zapisa iz izvornika.

¹⁴ Matični ured Lovran, *Stališ duša župe Lovran iz 1821.* Na kraju ovog Stališa duša župnik Fracassa naveo je broj stanovnika lovranskih podopćina Lovrana, Tuliševice, Sv. Franje i Oprča za nekoliko godina.

izgradnjom vila, nepromijenjena,¹⁵ to u ovome radu, zbog kompleksnosti obrađene materije, autori objavljuju samo dio novonastalog stališa duša, i to onaj koji se odnosi na istočne gradske zidine, tj. kućne brojeve 1–29 (Slika 1).

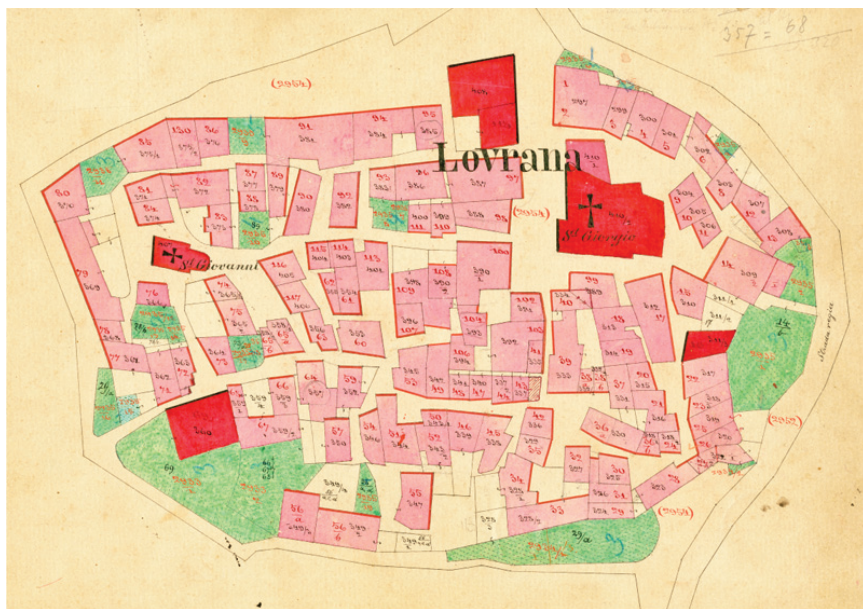

Slika 1. Mapa katastarske izmjere lovranskog Starog grada iz 1819.

¹⁵ Bratulić, Josip – Šimunović, Petar (prir.), *Prezimana i naselja u Istri*, knj. 1, Čakavski sabor (Pula) – Istarska naklada (Pula) – Otokar Kešovani (Opatija) – Edit (Rijeka) – Centro di ricerche storiche (Rovinj), Pula – Rijeka, 1985. Autori na str. 216 navode da u lovranskoj podopćini Lovran 1880. živi 530 stanovnika, 1890. 513 stanovnika, a 1900. 730 stanovnika.

Korištene katastarske mape i kućne adrese u lovranskoj gradskoj jezgri

Katastarskom izmjerom Habsburške Monarhije, koja je započela 1819. na Voloskom, bio je obuhvaćen i Kotar Lovran. Ona je rezultirala mapom lovranske gradske jezgre¹⁶ (Slika 1), na koju su temeljem katastarskog elaborata autori ovoga rada upisali kućne brojeve. U radu su još korištene katastarske karte lovranske gradske jezgre iz 1879.¹⁷ (Slika 2) te iz 1904.¹⁸ (Slika 3). Budući da su na ove karte već upisani kućni brojevi crvenom bojom, moguće ih je usporediti s prvom mapom. Kada se budu spominjali pojedini stambeni objekti, u radu će se koristiti oznaka u kojoj se nalaze slovo „L“ kao oznaka za užu gradsku jezgru te tri broja odvojena kosim crtama. Prvi se broj odnosi na adresu iz 1904., drugi iz 1879., a treći iz 1819. Budući da je materijal koji nastaje opisivanjem stanovnika tridesetak kućnih brojeva opsežan, daljnje je iznošenje gradiva podijeljeno u tri dijela, i to na stambene objekte koji gravitiraju crkvi Sv. Jurja, zatim na one koji pripadaju središnjem dijelu istočnih gradskih zidina te konačno na one objekte koji gravitiraju gradskim vratima, tzv. Stubici.

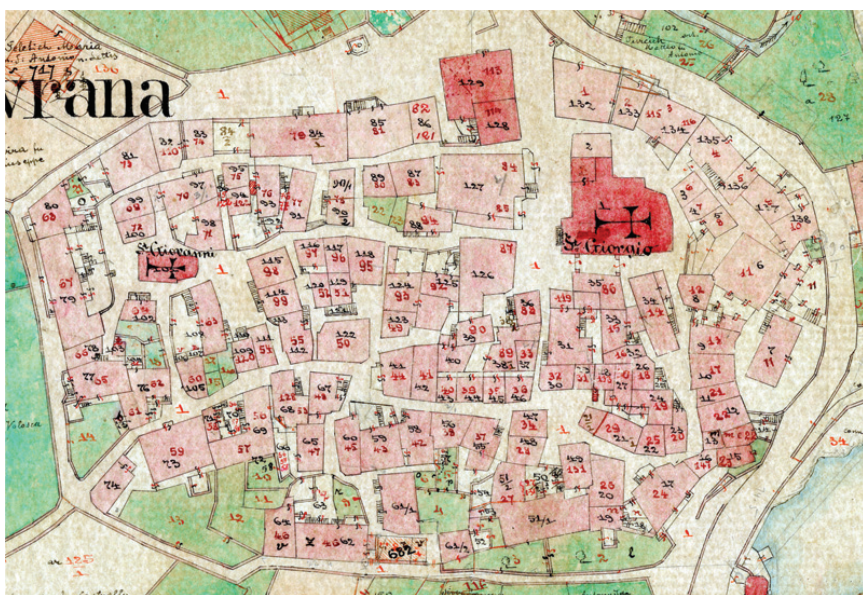

Slika 2. Mapa katastarske izmjere lovranskog Starog grada iz 1879.

¹⁶ AST, *Mappe del Catasto franceschino, Katastral plan und Bauparzellen Elaborat, Bezirk Lovran, 1819.* (mapa 243b05).

¹⁷ Katastar zemljišta u Opatiji, *Katastarska mapa Lovrana s upisanim kućnim brojevima, 1879.*

¹⁸ Katastar zemljišta u Opatiji, *Katastarska mapa Lovrana s upisanim kućnim brojevima, 1904.*

Slika 3. Mapa katastarske izmjere lovranskog Starog grada iz 1904.

Kućni brojevi u blizini crkve Sv. Jurja (1–13)¹⁹

Prvi su poznati stanovnici kuće na kućnom broju L1/1/1 prema lovranskim stališima duša Josip Tesoriere (Tesorier) [*Josephus Tesoriere (Tesorier)*], r. 1782., i Franjica r. Battiskich²⁰ [*Francisca n. Battiskich*], r. 1790., doseljenici iz župe Mošćenice. Za ovaj bračni par Senčić²¹ pak navodi nešto drugačije podatke. S njima živi i Josipova sestra Anica Tesoriere (Tesorier) [*Annetta Tesoriere (Tesorier)*], r. 1787., koja se 26.11.1808. udala u Lovranu za majstora Josipa Variolu [*Josephus Variola*], sina Petra [*Petrus*], rođ. 1787., s kojim odlazi u nepoznatom smjeru. Istovremeno se na kućnom broju L1/2/2 nalazila stara kuća Battestina [*Battestin*], Bartola [*Bartolus*] i njegove supruge Lucije [*Lucia*], čiji najstariji sin Toma [*Thomas*] (10.12.1775.–8.10.1824.) u braku s Matejom r. Priskić [*Matthea n. Prischich (Priskich)*] nije imao djece, te je najvjerojatnije i ta kuća s vremenom pripala obitelji Tesoriere (Tesorier). Kuća je s vremenom

¹⁹ AST, *Mappe del Catasto franceschino, Katastral plan und Bauparzellen Elaborat, Bezirk Lovran*, 1819. (mapa 243b05). Navedeni kućni brojevi odnose se na katastarsku mapu iz 1819.

²⁰ Autorima u potpunosti novo i nepoznato prezime. Za razliku od stranih prezimena koja se neće dodatno istraživati, autori u ovom slučaju, na temelju svog dugogodišnjeg rodoslovnog iskustva s prezimenima liburnijskog kraja, smatraju da se ovdje radi o porodičnom nadimku umjesto prezimena.

²¹ Za bračni par Tesoriere (Tesorier) Albino Senčić (nav. dj., str. 243) navodi da na adresi Mošćenice 331/326 žive *Josephus Tesorier*, r. 1780. (*da Viena in Italia*), i *Francisca Rubinić*, r. 27.9.1780., s kućnog broja 84 te navodi i njihovo troje djece, i to *Franciscusa*, r. 24.9.1807., *Josephu*, r. 15.10.1809., i *Mariju*, r. 17.9.1812.

proširena i na dio stare utočišne kule, zvane *donjon*.²²

Ranije spomenuta Marija Tesoriere (Tesorier) [*Maria Tesoriere (Tesorier)*], r. 17.9.1812., udala se 1851. za Vjekoslava Baragu [*Aloysius Baraga*] iz Rijeke, kamo je i odselila. Za razliku od spomenutog mošćeničkog stališa duša, lovranski stališi duša spominju još dvojicu njezine braće, i to Božu Tesorierea (Tesoriere) [*Nathalis Tesoriere (Tesorier)*] (1817.–8.8.1841.) te stolara Ivana Tesorierea (Tesoriere) [*Joannes Tesoriere (Tesorier)*] (27.6.1814.–17.12.1871.). Posljednji sa suprugom Margaritom r. Klemen [*Margaritha n. Clemen (Klemen)*] (19.2.1814.–30.5.1890.) iz L52/62/63 i djecom živi u Lovranu na više adresa te se na kraju nastanjuje

nekoliko kuća dalje, na adresi L115(3)/4/4. Njihova se kći Nevenka [*Innocentia*], r. 29.12.1846., udaje za kovača Petra Mascaretta [*Petrus Mascaretto*] iz S. Benedetta del Tronta te s njim ima obitelj na adresi L42/52/50. Kći Celestina [*Coelestina*] udaje se pak za Mikulu Borasa [*Nicolaus Boras*] (4.1.1839.–6.10.1886.), koji je pristigao u Lovran iz Vitine u Hercegovini, te 1889. ponovno za postolara Antoniusa Ferenčića [*Antonius Ferenich*] iz Voloskog; kći Antonija [*Antonia*], r. 1.2.1853., za Josipa Peršića [*Josephus Persich (Persic)*] iz L8/11/11, dok se kći Justina [*Justina*], r. 2.11.1855., udaje 1884. za Josipa Bonaviju [*Josephus Bonavia*] iz Monfalconea.

Oko 1840. nitko od obitelji Tesoriere (Tesorier) više ne živi na spomenutoj adresi L1/1(2)/1(2). Lovranski stališi duša navode da na ovoj adresi stanuju lovranski župnik Mate Jurčić [*Matthaeus Jurcich*] (1777.–22.7.1842.) iz Dubašnice na otoku Krku i njegov nećak pomorski kapetan Anton Turčić [*Antonius Turcich*], r. 1797., s obitelji. Sa suprugom

Slika 4. Motiv Lovrana s kućnim brojem L1/1/1 u prvome planu

²² Bradanović, Marijan, „Graditeljstvo Lovrana u kasnom srednjem i ranijem novom vijeku“, *Zbornik Lovranščine*, knj. 1, 2010., str. 215–254. Utočišna se kula vidi na mapi iz 1819. u obliku građevine koja zaprječuje ulazak u lovranski Stari grad, na mapi iz 1879. više je nema, s tim da jedan njezin dio zauzima stambeni objekt označen kućnim brojevima 1 i 2, dok na mapi iz 1904. taj objekt ima jedinstven kućni broj 1.

Antonijom r. Marušić [*Antonia n. Marussich*] (9.5.1801.–21.7.1855.) iz Oprića on ima dva sina i dvije kćeri, koji su kasnije zasnovali svoje obitelji na lovranskom području, te sina Serafina Petra Turčića [*Seraphinus Petrus Turcich*] (21.2.1848.–28.12.1868.), koji je kao pomorac umro u Engleskoj. Sin Matija [*Mathias*] (22.1.1827.–11.2.1915.) iz braka sa Suzanom r. Jačić [*Susana n. Giacich (Jacich)*] (24.8.1827.–1.3.1901.) imao je kćeri Suzanu Rikardu [*Susana Ricarda*], r. 20.12.1861., koja po udaji za učitelja Kuzmu Battestina – Krompa [*Cosmas Battestin – Crompo*], r. 6.1.1863., seli u Rijeku i Pulu, zatim kćer Antoniju [*Antonia*] (31.1.1837.–20.1.1910.), koja se udaje za Ludviga Štiglića [*Ludovicus Stiglich (Stiglic)*] (2.3.1827.–21.12.1916.) iz Oprića 53, nakon čega sele izvan gradskih zidina na adresu Lovran 130 (161), te kćer Mariju [*Maria*], r. 17.6.1831., koja se udaje za Franju Mraka [*Franciscus Mrack (Mrak)*] te seli na adresu Sv. Franjo 5. Sin Ivan Turčić [*Joannes Turcich*] (1.11.1833.–12.2.1914.), pomorski kapetan, ženi se Franjicom Bačić [*Francisca Bachich (Bacich)*] (22.3.1838.–1.3.1901.) iz Ičića, Poljane 3/58, kćeri pomorca Josipa Bačića [*Josephus Bachich (Bacich)*]. Njihova se kći Franjica [*Francisca*] (6.1.1864.–17.8.1943.) udaje za profesora trgovačke škole u Brčkom Antona Sabljaka [*Antonius Sabljak*] (14.9.1861.–25.5.1902.), dok se sin Ivan [*Joannes*] ženi Franjicom r. Korić [*Francisca n. Korich*] (15.7.1869.–5.2.1900.) iz Ike, Poljane 7.

Iznesena obiteljska situacija na prethodnom kućnom broju svjedoči o napučenosti stare gradske jezgre Lovrana u XIX. st. Međutim stanje duša na kućnom broju L2/3/3 to još više dokazuje. Ovdje s početka XIX. st. živi obitelj pomorca Andrije Priskića [*Andreas Prischich (Priskich)*] i Antonije r. Rajčić [*Antonia n. Raicich (Rajcich)*]. Osim dvojice sinova koji su odsutni u Trstu, Antona [*Antonius*], r. 1.10.1791., i Franje [*Franciscus*], r. 27.9.1798., ovu obitelj čine još dvojica oženjenih sinova, Andrija [*Andreas*] (1.8.1786.–23.6.1840.) i Mikula Priskiće [*Nicolaus Prischich (Priskich)*], r. 14.11.1802.

Brak najstarijeg sina pomorca Andrije Priskića [*Andreas Prischich (Priskich)*]²³ i Marije r. Priskiće [*Maria n. Prischich (Priskich)*], r. 4.8.1783., rezultirao je sinom Ivanom [*Joannes*], r. 1820., koji se ženi Antonijom r. Bassa [*Antonia n. Bassa*], r. 10.5.1824., iz L47/57/58 te seli u njezinu kuću. U istu kući seli i drugi sin Andrija [*Andreas*] (21.11.1810.–27.9.1871.) po vjenčanju s Franjicom r. Battestin [*Francisca n. Battestin*] iz L--/55/55(56), čija je rodna kuća na mapi iz 1904. ucrtana, ali joj nije pridružen kućni broj. U rodnoj kući ostaju njihova braća Josip Priskiće

²³ HR-DARI-275. Zbirka matičnih knjiga s primorsko-goranskog područja, istočne Istre i Kvarnerskih otoka, knj. 298: *Matična knjiga umrlih župe Lovran 1821.–1907*. Svećenik koji je zabilježio smrtni slučaj u ovoj knjizi navodi mizeriju uzrokom smrti *Andreas Priskicha*.

[*Josephus Prischich (Priskich)*], r. 10.3.1813., sa suprugom Marijom r. Franjul [*Maria n. Fragnul (Franul)*], r. 22.10.1816., iz L83/96/96, te pomorac Ludvig Priski  [Ludovicus Prischich (Priskich)], r. 30.6.1815., sa suprugom Marijom r. Peršić [*Maria n. Persich (Persic)*], r. 13.10.1827., iz L69/81/81, a takoder i sestra Marija Bo ica Priski  [*Maria Nathala Prischich (Priskich)*] (18.12.1808.–22.09.1883.), koja u kuću dovodi zeta Josipa Lovretića [*Josephus Lovretich*] (13.4.1808.–15.4.1885.) iz L51/61/61. Njihova su djeca sinovi Josip Lovretić [*Josephus Lovretich*] (12.2.1835.–1877.), koji po vjenčanju s Bo icom r. Blečić [*Nathala n. Blecich*] (21.12.1844.–20.1.1920.) odlazi u njezinu rodnu kuću na adresi L72/84/84, Anton Lovretić [*Antonius Lovretich*], r. 7.9.1838., koji živi s prvom suprugom Antonijom r. Kureli  [*Antonia n. Curelich*] (2.7.1836.–22.1.1879.) iz L76/89/89 na adresi L87/101(100)/100, da bi s kćerkom Antonijom Enrikom Lovretić [*Antonia Henrica Lovretich*], r. 16.9.1873., i drugom suprugom Antonijom r. Starac [*Antonia n. Staracz (Staraz)*] (19.11.1841.–27.2.1908.) iz L94/112/111 odselio na adresu Lovran 108/128.²⁴ U obitelji Lovretić [*Lovretich*] s ove adrese još su i dvije kćeri: Marija Karolina [*Maria Carolina*] (1.3.1842.–26.1.1926.), koja se 1875. udaje za postolara Marijana D’Ercolia [*Mariannus D’Ercoli*], r. 2.7.1850., u Grottammareu, te Ivana Hermina [*Joanna Herminia*] (9.6.1847.–23.7.1887.), prva žena Ivana Priskića [*Joannes Prischich (Priskich)*] (15.12.1841.–30.7.1889) iz L121/95/95.

Ranije spominjani Mikula Priski  [*Nicolaus Prischich (Priskich)*], r. 14.11.1802., s kućnog broja L2/3/3, po vjenčanju s Antoniom r.  eh [*Antonia n. Zeh (Czeh)*] (8.1.1807.–14.1.1868) iz L82/95/95, udovicom Blaža Peršića [*Blasius Persich (Persic)*], r. 2.2.1794., imao je šestero djece, od kojih se Marija [*Maria*], r. 8.11.1835., kasnije udala za Pia Basana [*Pius Bassan*] iz Sv. Franje 31 te odselila u Pulu. U Pulu je otišla i njihova kći Bo ica [*Nathala*], r. 29.12.1848., dok se sin Ivan [*Joannes*] (15.12.1841.–30.7.1889.) oženio rođakinjom u prvom koljenu, ranije spomenutom Ivanom Herminom r. Lovretić [*Joanna Herminia n. Lovretich*] (9.6.1847.–23.7.1887.). Najstarija se kći Ludviga [*Ludovica*] (20.10.1831.–7.8.1872.) udala za Franju Dobrega – Naneti a [*Franciscus Dobrez – Nanetich*] iz L8/11/11. Da bi zbrka bila potpuna, u drugoj polovici XIX. st. na ovom kućnom broju stanuje kod svoje tete, ranije spominjane Marije r. Priski  [*Maria n. Prischich (Priskich)*], r. 4.8.1783., i Franjo Ćiril Kureli  [*Franciscus Ciriacus Curelich*] (9.8.1829.–2.10.1904.) iz L76/89/89 sa suprugom Ivanom Laurom r. Adrario [*Joanna Laurentia n. Adrario*] (7.7.1822.–11.2.1896.) iz L14/17/17.

²⁴ Ovaj se kućni broj nalazi izvan zidina lovranskog Starog grada, stoga dalje više nije interesantan.

Stambeni objekti s brojevima 4 i 5 na mapama iz 1819. i 1879. prikazani su na mapi iz 1904. kao objekt s kućnim brojem 3, u koji spadaju i kućni brojevi 115 i 116. Spomenuta se adresa prema tome može pisati L3(115)(116)/4(5)/4(5). U dijelu koji odgovara kućnom broju 4 na mapama na slikama 1 i 2 dom je graditelja brodova Mate Lenca [*Matthaeus Lenacz (Lenaz)*], r. 21.9.1766., i njegove supruge Marije r. Franjul [*Maria n. Fragnul (Franul)*] (2.3.1767.–17.10.1823.). Njihov najstariji sin Franjo [*Franciscus*], r. 21.1.1792., po vjenčanju s Antonijom r. Dešković [*Antonia n. Desscovich (Descovich)*], r. 1.4.1795., iz L71/83/83 živi na kućnom broju L65/77/77, dok pet godina mlađi Mate [*Matthaeus*] živi na adresi L61/71/71, temeljem braka (tzv. *filius adoptivus*, op. a.)²⁵ s Marijom r. Jakovinić – Periša [*Maria n. Jacovinich – Perissa*], čija se starina nalazi na tom kućnom broju. Na kućnom broju 115 prema mapi na *Slici 3*, živi sin Anton [*Antonius*], r. 2.1.1802., koji u braku s Ivanom r. Barcz (Barsch) [*Joanna n. Barcz (Barsch)*] (14.10.1810.–6.1.1893.) iz L34/42/42 ima sinove Franju [*Franciscus*], r. 12.12.1828., Matu Silvestra [*Matthaeus Silvester*], r. 31.12.1830., Jakova [*Jacobus*], r. 27.7.1833., Karla [*Carolus*] (8.7.1845.–11.10.1879.), koji je oženjen na L17/22/22, Vinka [*Vincentius*], r. 23.5.1851. i odsutnog od kuće od 1864., i kćer Mariju Filomenu r. Lenac [*Maria Philomena n. Lenacz (Lenaz)*] (7.12.1841.–8.4.1915.), koja se 1862. udala za Juru Martinčića – Pereza [*Georgius Martincich – Peresz*] iz Sv. Franje 57, r. 14.4.1833., te otišla živjeti na kućni broj koji je na mapi na *Slici 3* označen sa 116, a koji se nalazio u istoj zgradi. Interesantno je spomenuti da jedno vrijeme u ovoj kući živi i Nadalina r. Lenac [*Nathalina n. Lenacz (Lenaz)*] (24.12.1820.–28.10.1870.), koja se u rodnu kuću svoga oca, ranije spomenutog Franje Lenca [*Franciscus Lenacz (Lenaz)*] vraća kao udovica Antona Mraka [*Antonius Mrack (Mrak)*] iz Sv. Franje 5 te u kuću dovodi Ivana Zaheja [*Joannes Zachej (Zahej)*] (15.3.1822.–25.1.1872.) iz Sv. Franje 6, udovca Leopoldine r. Mihalić [*Leopoldina n. Michalich*] iz L56(57)/66/67. Ova obitelj živi u dijelu kuće kojemu prema mapi na *Slici 3* pripada kućni broj 3, a mladoženja sa sobom dovodi i dvoje djece, Erminija [*Herminius*], r. 22.12.1848., i Mariju Josipu Zahej [*Maria Josepha Zachej (Zahej)*] (16.3.1854.–6.1.1885). Spomenuta se Marija Josipa Zahej [*Maria Josepha Zachej (Zahej)*] pak udaje dva puta i iz prvog braka, s Petrom Mušićem [*Petrus Mussich*] (10.6.1852.–2.9.1880.) iz Oprića 24, ima sina Erminija Petra Mušića [*Herminius Petrus Mussich*], r. 20.7.1879. Po smrti supruga ona se preudaje za Josipa Petra Peršića [*Josephus Petrus Persich (Persic)*] (18.3.1850.–26.1.1929.) te sa sinom odlazi živjeti nekoliko brojeva dalje,

²⁵ Ovakva se obiteljska veza, koju danas nazivamo zetom, u starim stališima duša uobičajeno označava kao *filius adoptivus*.

na adresu L8/11/11.

U dijelu objekta koji odgovara kućnom broju 5 na mapama na slikama 1 i 2, a čiji je nasljednik kućni broj 116 na *Slici 3*, živi prema najstarijem stališu duša Antonija Papić [*Antonia Papich*], r. 31.12.1763. Nadalje ovdje živi i obitelj pomorca Gašpara Maurića [*Casparus Maurich*] (1762.–23.7.1836.) i Franjice r. Peršić [*Francisca n. Persich (Persic)*] (4.8.1765.–22.9.1839). Ova obitelj relativno brzo izumire, s obzirom na to da je najstariji sin Vjekoslav [*Aloysius*], r. 10.1.1787., po vjenčanju s Augustinom r. Rosović [*Augustina n. Rossovich*], r. 28.8.1797., odse-lio u Bakar te da nešto mlađi sin Vinko [*Vincentius*], r. 2.9.1798., u braku s Filipom Trdić [*Philippa Terdich (Trdic)*], r. 29.4.

1805., iz L17/22/22 nije imao potomaka. Njihova sestra Josipa r. Maurić [*Josepha n. Maurich*], r. 18.3.1801., odlazi iz kuće po vjenčanju s Matom Blažićem – Barinom [*Matthaeus Blasich (Blazich) – Barina*] iz L72/84/84, a neudana je u kući ostala živjeti Teodosija Maurić [*Theodosia Maurich*], r. 18.2.1804. Ovakvu su obiteljsku situaciju iskoristili susjedi Lenci [*Lenacz (Lenaz)*] s kućnog broja 115 na *Slici 3*, čija se kći, ranije spomenuta Marija Filomena r. Lenac [*Maria Philomena n. Lenacz (Lenaz)*], tu useljava sa suprugom Jurom Martinčićem [*Georgius Martincich*], r. 14.4.1833., koji se vodi odsutnim od kuće od 1866. Uz dvoje djece koje je umrlo rano, ova je obitelj odgojila sina Ivana Juru Martinčića [*Joannes Georgius Martincich*], r. 24.6.1865., koji se 1890. ženi Marijom r. Zahej [*Maria n. Zachej (Zahej)*], r. 4.9.1867., iz Oprića 106, a u tome se braku rodio sin Kuzma Martinčić [*Cosmas Martincich*] (24.7.1891.–20.5.1938).

Na kućnom broju L4/6/6 početkom XIX. stoljeća stanuje Margarita r. Trdić [*Margaretha n. Terdich (Trdic)*], čiji nadimak Bakarka vjerojatno ukazuje na njezino podrijetlo. Oko 1830. na ovoj adresi stanuje pomorac

Slika 5. Motiv Lovrana sa stambenim objektima na adresama L3(115)(116)/L4(5)/L4(5) i L4/6/6, lijevo, i L6/9/9, desno, u prvom planu

Lovro Marušić [*Laurentius Marussich*] (9.8.1774.–6.7.1855.) sa svojom suprugom Antonijom r. Franjul [*Antonia n. Fragnul (Franul)*], r. 5.6.1777., sinom Franjom [*Franciscus*], r. 26.1.1806., te kćerima Marijom [*Maria*] (8.12.1807.–15.10.1885.), udanom na adresu L37/45/44 za Mikulu Battestina [*Nicolaus Battestina*] (11.9.1801.–15.7.1876.), i Filipom Jakominom Marušić [*Phillipa Jacoba Marussich*], r. 1.5.1809. Ova obitelj jedno vrijeme živi i na adresi L33/41/41. Nakon njih, otprilike od 1860., na ovoj adresi žive Josip Katnik [*Josephus Katnik*] (18.3.1826.–14.3.1901.) i Katarina r. Daverio [*Catharina n. Daverio*] (25.11.1827.–16.2.1882.), pristigli po vjenčanju 1856. iz Moščenica. Njihova su djeca Josipa [*Josepha*] (8.4.1857.–10.11.1898.), koja je udana 1878. za Franju Stambula [*Franciscus Stambul*] iz Brguda, r. 1841., te umrla u Rijeci, zatim Marija r. Katnik [*Maria n. Katnik*] zvana Emica (15.8.1865.–30.1.1910.), koja se udala u Puli za Vjekoslava Köhlera [*Aloysius Köhler*], Vinko Katnik [*Vincentius Katnik*] (27.5.1862.–14.10.1906.), koji je 1892. vjenčan s Kleofinom Antonijom Rosović [*Cleophina Antonia Rossovich*], r. 10.4.1862., s kojom je imao sina Josipa [*Josephus*], r. 17.2.1895., Anđelo Katnik [*Angelus Katnik*] (28.8.1858.–2.5.1880.) te Katarina Katnik [*Catharina Katnik*], r. 30.7.1871., koja u kuću dovodi zeta Antona Ujčića [*Antonius Ujcich*], r. 29.4.1894., s kojim je u pretprošlom stoljeću imala dvije kćeri, i to Jozefinu [*Josephinu*], r. 20.4.1895., te Harmenildu Ursulu Ujčić [*Harmenilda Ursula Ujcich*], r. 21.10.1897.

Vrlo je interesantan za razmatranje kućni broj 7, koji se pojavljuje jedino u najstarijim matičnim knjigama i stališima duša, dočim nije ostao zabilježen ni na jednoj od mapa iz 1819. i 1879. Štoviše, ne spominje se ni u popratnom elaboratu građevinskih čestica starije mape. Obitelj koja stanuje na fantomskome kućnom broju lovranskog Starog grada, gdje kućni brojevi uvijek teku po nekom logičnom rasporedu te je stoga i izostanak nekog od brojeva još uočljiviji, jest Priskiće [*Prischich (Priskich)*]. Glava obitelji pomorac Miha Priskiće [*Michaelis Prischich (Priskich)*] (9.1.1771.–18.9.1825.) imao je iz braka s Ursulom Blažinić [*Ursula Blaxinich (Blasinich)*], r. 21.10.1756., sina pomorca Antona Priskiće [*Antonius Prischich (Priskich)*], r. 14.6.1796. Njegova su djeca iz braka s Eufemijom r. Franjul – Mušić [*Euphemia n. Fragnul (Franul) – Mussich*], r. 11.11.1798., iz L83/96/96 Anton [*Antonius*], r. 1.11.1825., Marija [*Maria*], r. 10.12.1834., te Paolina Ivana Priskiće [*Paolina Joanna Prischich (Priskich)*], r. 24.6.1822., koja se 1840. udaje na Cres za konstruktora brodova Andriju Chiolea [*Andreas Chiole*].

Kućni broj L5/8/8 početkom je XIX. st. bio najvjerojatnije u vlasništvu Ivana Kružića – Berka [*Joannes Kruzich – Berko*] s adrese

L12/15/15. Kasnije, po svom vjenčanju, tu dolazi živjeti Kristina r. Peršić [*Christina n. Persich (Persic)*], podrijetlom iz kuće koja se nalazi preko puta na adresi Lovran 6/9/9, sa suprugom Josipom Craglietom [*Josephus Craglietto*] (1786.–2.5.1833.), konstruktorom brodova rodom iz Cresa. Njihova su djeca sestre blizanke Lorenca [*Lorenza*] i Marija Antonija [*Maria Antonia*], r. 10.8.1819., od kojih se prva udala na L31/38/38 za Ivana Martina Letisa [*Joannes Martinus Lettis (Letis)*], r. 10.11.1810., a druga, koja je umrla 2.4.1889., na L41/49/49 za postolara Mikulu Martina Battestina [*Nicolaus Martinus Battestin*] (10.11.1814.–2.3.1895.). Osim sestara blizanki taj je bračni par imao i kćer Vjekoslavu [*Aloysia*], r. 1823., te sinove Josipa [*Josephus*], r. 8.4.1821., Antona [*Antonius*], r. 1827., koji je vjenčan 1851. s Fidelom r. Štiglić [*Phidela n. Stiglich*] iz Oprića 23, te Arkandela [*Archangelus*], r. 27.10.1832. Arkandelo Craglietto [*Archangelus Craglietto*] u braku je s Marijom r. Basan [*Maria n. Bassan*], r. 17.1.1831., iz L40/48/48 imao sina Arona Arkandela [*Aaron Archangelus*], r. 11.4.1863., te Josipa Abela [*Josephus Abelus*], r. 2.5.1868., koji je umro rano, u dobi od pet godina.

U prolazu između crkve Sv. Jurja i istočnog dijela lovranskih gradskih zidina smješten je niz od tri kućna broja L6/9/9, L7/10/10 i L8/11/11. Na najnižem od tih brojeva, dakle na adresi L6/9/9, živjela je do svoje udaje ranije spominjana Kristina r. Peršić [*Christina n. Persich (Persic)*], r. 14.10.1791. Njezini roditelji Anton Peršić [*Antonius Persich (Persic)*] i Margarita r. Čeh [*Margaretha n. Zeh (Czeh)*], r. 11.11.1771., imali su i sina Antona Peršića [*Antonius Persich (Persic)*], r. 4.2.1807., koji je također bio konstruktor brodova. Ženio se dva puta te je u braku s Nevenkom r. Rajčić [*Innocentia n. Raicich (Rajcich)*] (8.12.1808.–18.8.1842.) iz L22/29/30 imao djecu Mariju Peršić [*Maria Persich (Persic)*], r. 29.3.1835., koja se udala 1859. u Lovranu za carinskog narednika Leopolda Przybita [*Leopoldus Przybit*], r. 1826., Karla [*Carolus*], r. 26.4.1833., Ferdinanda [*Ferdinandus*], r. 30.5.1836., te Antona Peršića [*Antonius Persich (Persic)*], r. 4.5.1839., a u braku sa Santinom r. Barcz (Barsch) [*Santina n. Barcz (Barsch)*], r. 1.11.1812., iz L34/42/42 djecu Hemingildu Franjicu Peršić [*Hemingilda Francisca Persich (Persic)*], r. 4.8.1846., udanu u Puli, Josipa [*Josephus*], r. 13.10.1847., Adama Jakova [*Adamus Jacobus*], r. 22.7.1849., te Antoniju Vjekoslavu Peršić [*Antonia Aloysia Persich (Persic)*], r. 21.6.1859. O ovoj je obitelji malo ostalo zapisano, budući da se navodi da žive i u Puli, što je također i razlogom da se navodi da na ovom kućnom broju povremeno živi i ranije spominjana obitelj Craglietto [*Craglietto*].

Stambena zgrada na adresi L7/10/10 očito je sredinom XIX.

stoljeća imala smjenu obitelji koje su u njoj obitavale s obzirom na to da te obitelji ne povezuju nikakve rodbinske veze. Najprije je tu stanovala obitelj Ivana Papića [*Joannes Papich*] (12.5.1776.–22.1.1830.) i Rozarije r. Battestin [*Rosaria n. Battestin*] (12.9.1789.–14.5.1842.) iz L37/45/44. Uz četvero djece koje je umrlo u ranoj dobi ova je obitelj još od djece odgojila Mariju Papić [*Maria Papich*], r. 5.8.1813., Ivana [*Joannes*], r. 24.3.1815., Franjicu Romanu [*Francisca Romana*], r. 5.3.1822., te Gašpara Papića [*Casparus Papich*], r. 31.12.1823., koji po smrti roditelja sele na nepoznatu adresu. Pet godina nakon smrti ranije spomenute Rozarije Papić r. Battestin [*Rosaria Papich n. Battestin*], 1847., vjenčali su se postolar Marko Würtich [*Marcus Würtich*] (1815.–21.10.1877.) i Leopoldina r. Rajčić [*Leopholdina n. Raichich (Rajcich)*] (21.11.1824.–12.11.1896.) iz L22/29/30 te dolaze živjeti na ovu adresu. Od četvorice njihovih sinova Josip Würtich [*Josephus Würtich*] (8.11.1851.–12.9.1887.) umro je u Buenos Airesu, Leopold Karlo [*Leopholdus Carolus*], r. 14.3.1858., i Ivan [*Joannes*], r. 23.1.1864., umrli su u SAD-u, a jedino je Pio Vinko Würtich [*Pius Vincentius Würtich*], r. 24.9.1867., ostao kod kuće te iz braka s Anom r. Sepalić [*Anna n. Sepalich*], r. 1.4.1868. u Opriću, imao u XIX. st. djecu Mariju Antoniju Würtich [*Maria Antonia Würtich*] (24.5.1894.–9.9.1899.), Ivana [*Joannes*], r. 3.11.1897., te Amaliju Josipu [*Amalia Josepha*] (14.9.1895.–13.1.1929.), koja je umrla u New Yorku. Würtichove kćeri bile su Leopoldina Marija Würtich [*Leopholdina Maria Würtich*] (3.5.1848.–30.4.1938.), koja po vjenčanju s Ivanom Kružićem – Antićem [*Joannes Kruzich – Antich*] (8.5.1850.–6.12.1890.) iz Oprića, kasnije potonulim u Lošinj s brigantinom „Sagittario“, živi sa suprugom i djecom na adresi L60/73/73, zatim Antonija [*Antonia*], r. 7.2.1850., koja se 1876. udala u Rijeku, Rozarija [*Rosaria*], r. 6.3.1854., udana 1878. također u Rijeku, te konačno Felicika Würtich [*Felicitas Würtich*] (5.2.1860.–19.12.1918.), koja u prvoj godini XX. stoljeća postaje drugom suprugom Ivana Marčenića [*Joannes Marcenich*] (30.9.1862.–17.4.1914.) iz Sv. Franje 121, udovca Josipe r. Martinčić [*Josepha n. Martincich*].

Na kućnom broju L8/11/11 stanuje početkom XIX. st. obitelj konstruktora brodova Franje Štiglića – Bakrana [*Franciscus Stiglich – Bakran*] (13.4.1777.–3.7.1829.) iz L30(113)/37/37 i Domenike r. Franjul [*Domenica n. Fragnul (Franul)*], r. 14.6.1776. Štigličevo [*Stiglich*] obiteljsko prezime na ovom se kućnom broju relativno brzo gasi jer su njihovi sinovi umrli mladi, kao npr. Josip Štiglić [*Josephus Stiglich*] (1818.–8.2.1821.) i Petar Štiglić [*Petrus Stiglich*] (3.7.1810.–11.1833.), ili nisu bili oženjeni, kao npr. Mikula Franjo od Tolentina Štiglić [*Nicolaus Franciscus de Tolentino Stiglich*], r. 10.9.1807. Starija od dviju kćeri,

Marija Štiglic [Maria Stiglich], r. 11.11.1804., udala se 1827. za Franju Dobreca – Nanetića [Franciscus Dobrez – Nanetich], r. 30.7.1786., iz Tuliševice 1 te ta obitelj također živi na ovom kućnom broju. Osim sina Leopolda [Leopholdus], r. 25.11.1836., imali su i Franju Leopolda Dobreca [Franciscus Leopholdus Dobrez] (9.11.1828.–20.3.1925.), koji se po smrti prve žene, ranije spomenute Ludvige r. Priskić [Ludovica n. Prischich (Priskich)] iz L2/3/3, ženi 1872. na adresu L91/106/106 Matildom r. Letis [Mathildis n. Lettis (Letis)] (27.2.1828.–22.1.1911.), udovicom Vinka Lovretića [Vincentius Lovretich] (26.7.1830.–1867.), poginulog u Aleksandriji. Pri drugom vjenčanju on sa sobom, na adresu L91/106/106, vodi i kćer iz prvog braka Mariju Emicu Dobrec [Maria Emma Dobrez], r. 15.7.1865. Mlađa od dviju kćeri Elizabeta Štiglic [Elisabetha Stiglich] (5.7.1813.–1.9.1898.) sa sobom u kuću dovodi mladoženju Josipa Peršića [Josephus Persich (Persic)], r. 30.8.1817., iz L69/81/81. Njihovo najstarije dijete kći Marija Veronika Peršić [Maria Veronica Persich (Persic)] (22.9.1845.–17.5.1903.) udala se 1872. za pomorca Jakova Marčenića [Jacobus Marcenich] (2.12.1841.–26.10.1894.) iz Oprića 106, koji je umro u Limi u Peruu i s kojim je imala djecu Josipa Antona Marčenića [Josephus Antonius Marcenich] (25.11.1872.–9.1.1927.), vjenčanog 1897. s Katarinom r. Rubinić [Catharina n. Rubinich] iz Tuliševice 137, i Antoniju Mariju Marčenić [Antonia Maria Marcenich] (30.9.1874.–23.4.1875.). Osim spomenute kćeri bračni par Peršić [Persich (Persic)], Josip [Josephus] i Elizabeta r. Štiglic [Elisabetha n. Stiglich], imao je u braku i sinove Antona Ivana [Antonius Joannes], r. 27.1.1852., koji je 1880. umro u Rio de Janeiru u Brazilu, te Josipa Petra Peršića [Josephus Petrus Persich (Persic)] (18.3.1850.–26.1.1929.), koji je ovdje zasnovao obitelj s Marijom r. Zahej [Maria n. Zachej (Zahej)] (16.3.1854.–6.1.1885.). Ova udovica Petra Mušića [Petrus Mussich], kao što je to ranije bilo navedeno, dolazi s adrese L3/4/4 sa sinom iz prvog braka, ranije spomenutim Erminijom Petrom Mušićem [Herminius Petrus Mussich]. Drugi suprug, spomenuti Josip Petar Peršić [Josephus Petrus Persich (Persic)], po njezinoj se smrti ponovno ženi ranije spomenutom Antonijom Tesoriere (Tesorier) [Antonia Tesoriere (Tesorier)], r. 1.2.1853., iz L1/1/1.

Na stambeni objekt na adresi L5/8/8 nastavljao se, u sklopu istočnih gradskih zidina, objekt na adresi L9/12/12. Komunalni redar²⁶ Ivan Blažinić [Joannes Blaxinich (Blasinich)], r. 16.10.1768., i Margarita r. Grdosanić – Lupetić [Margaretha n. Gerdossanich – Lupetich], r. 7.4.1782., tu su 1800. zasnovali obitelj, čiju je tradiciju dalje nastavio najstariji sin, pomorac Ivan Blažinić [Joannes Blaxinich (Blasinich)] (11.12.1805.–14.5.1887.),

²⁶ U lovranskim matičnim knjigama krštenih i vjenčanih navedeno je u originalu *Fante di sanità*.

koji se 1835. vjenčao s Josipom r. Franjul [*Josepha n. Fragnul (Franul)*] (14.3.1809.–26.11.1885.) iz L35(36)/43(44)/43 te je s njom imao jedno dijete, kćer Eugeniju Blažinić [*Eughenia Blaxinich (Blasinich)*] (2.5.1841.–20.10.1915.). Ona u kuću dovodi mladoženju Jakova Apolinara Bassu [*Jacobus Appollinarius Bassa*] (22.7.1827.–27.9.1902.) iz L47/57/58 te s njim ima sinove Ernesta [*Ernestus*] (4.3.1867.–6.1.1916.), Franju Bernarda [*Franciscus Bernardus*], r. 20.5.1868. i vjenčanog 1894. za Antoniju r. Lazarić [*Antonia n. Lazarich*], r. 27.11.1870., iz Sv. Franje 32, Josipa Antona Bassu [*Josephus Antonius Bassa*], r. 17.3.1870., Antona Ivana [*Antonius Joannes*], r. 10.7.1875., te kćer Virginiju Dezideriju Bassa [*Virginia Desideria Bassa*], r. 11.2.1884. Ostala braća ranije spomenutog komunalnog redara Ivana Blažinića [*Joannes Blaxinich (Blasinich)*], tj. djeca Ivana Blažinića [*Joannes Blaxinich (Blasinich)*] i Margarite r. Grdosanić – Lupetić [*Margaretha n. Gerdossanich – Lupetich*], bila su Ignac Blažinić [*Ignatius Blaxinich (Blasinich)*], r. 31.7.1809.²⁷, Franjo [*Franciscus*] (16.2.1814.–11.6.1880.), Petar [*Petrus*], r. 26.6.1820., Jure [*Georgius*], r. 15.4.1823., te Mikula Blažinić [*Nicolaus Blaxinich (Blasinich)*], r. 23.11.1827.

Dio istočnih zidina lovranske urbane jezgre koji je najbliži crkvi Sv. Jurja nakratko se prekida stambenim objektom kućnog broja L10/13/13, koji je na mapi na *Slici I* relativno lako locirati jer je na njega naslonjena istočna lovranska kula.²⁸ Kako je politika Habsburške Monarhije, nakon ratova s Napoleonom i nestanka mletačke opasnosti s ovog područja, bila usmjerena prema uklanjanju nenastanjenih fortifikacijskih objekata, tako su i lovranske kule sredinom XIX. nestale te ih na mapi iz 1879. više nema, a spomenuti je stambeni objekt proširen i na dio koji je zauzimala kula. Tu živi Antonija Papić [*Antonia Papich*], r. 31.12.1763., te obitelj Lucije r. Papić [*Lucia n. Papich*] (6.12.1767.–10.1.1831.) i graditelj brodova Andrije Lukežića [*Andreas Lukessich*]. Njihova kći Nadalina [*Nathalina*] (16.12.1804.–5.6.1887.) udala se 1826. za Božu Franjula [*Nathalis Fragnul (Franul)*] (28.12.1796.–3.7.1875.) iz L39/47/47 te s njim imala Ivana Antona Franjula [*Joannes Antonius Fragnul (Franul)*], r. 6.1.1827., Franju Andriju [*Franciscus Andreas*] (29.1.1829.–17.9.1883.), Mariju [*Maria*], r. 31.8.1831., Božu [*Nathalis*], r. 29.9.1839., Jakova [*Jacobus*], r. 25.7.1834., Leopolda Franjula [*Leopholdus Fragnul (Franul)*] (18.7.1837.–25.7.1898.), koji se 1874. oženio Klotildom Priskiće [*Clothildis Priskich (Priskich)*] zvanom Klota (7.11.1848.–24.5.1924.)

²⁷ HR-DARI-275, *Zbirka matičnih knjiga s primorsko-goranskog područja, istočne Istre i Kvarnerskih otoka*, knj. 576: *Matična knjiga vjenčanih župe Volosko 1831.–1886*. Prema ovoj matičnoj knjizi Ignatius Blaxinich vjenčao se 1846. u Voloskom s Catharinom Elisabethom Rajcich starom 44 godine iz Voloskog 19/56. Pri tome je opisan kao invalid prve klase austrijske mornarice.

²⁸ Bradanović (nav. dj., str. 227) spominje da je ova kula prikazana i na Valvasorovu bakrorezu.

iz L85/98/98 te osnovao obitelj na adresi L48/59/59, i Konstantinu Sofiju r. Franjul [*Constantina Sophia n. Fragnul (Franul)*] (14.5.1842.–5.10.1876.), drugu suprugu pomorca Andrije Hamze [*Andreas Chamsa*] (16.7.1838.–12.8.1876.) iz L21/23/23. Igom nesretnog slučaja, koji je povezan s iznenadnom smrću oca u Aleksandriji te nakon dva mjeseca i majke, na ovaj kućni broj s broja L21/23/23 krajem XIX. st. dolazi živjeti njihova jedina kći Franjica Karolina Hamza [*Francisca Carolina Chamsa*], r. 29.1.1874.

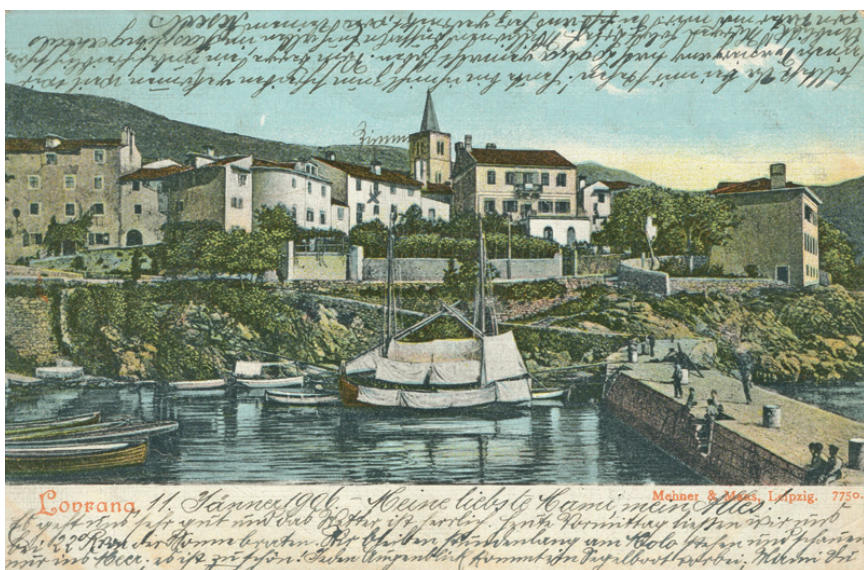
Kućni brojevi središnjeg dijela istočnih lovranskih gradskih zidina (14–22)²⁹

Stambeni objekt koji je dio istočnog dijela lovranskih gradskih zidina, a koji je od sredine XIX. stoljeća pa sve do njegova kraja doživio najveću transformaciju, kuća je obitelji Cerčić [*Cercich*] na adresi L11/14/14. Veličina objekta značajno je povećana sredinom XIX. stoljeća, kada je spojen s objektom na adresi L10/13/13, a s kraja XIX. stoljeća objekt je poznatiji kao Königsvilla.³⁰ U objektu starih dimenzija prvotno je živio pomorac Franjo Cerčić [*Franciscus Cercich*] (28.8.1749.–14.3.1828.) sa suprugom Marijom r. Orbanić [*Maria n. Orbanich*] (7.12.1757.–12.1.1828.). Njihova se najstarija kći Marija [*Maria*] (9.10.1787.–6.12.1870.) udala za pomorca Josipa Cigančića – Pipića [*Josephus Cigancich – Pipich*], r. 10.1.1785., te otišla za nevjestu na adresu L45/54/54, a najstariji je sin pomorski kapetan Anton Cerčić [*Antonius Cercich*], r. 11.8.1782., po vjenčanju 1812. s Marijom r. Belinić [*Maria n. Bellinich*], r. 6.2.1792., preselio na adresu L14/17/17. Najmlađa se kći Katarina [*Catharina*] (18.6.1801.–14.6.1878.) udala na L81/94/94 za parona Šimuna Franjula – Mušića [*Simonis Fragnul (Franul) – Mussich*], r. 31.10.1771., udovca Franjice r. Vittorello [*Francisca n. Vittorello*] (4.4.1763.–24.2.1822.), dok je jedan njezin brat bio poznati lovranski župnik Franjo Cerčić [*Franciscus Cercich*], r. 31.12.1793., koji je iznenada umro 3.12.1862. od spazma. On je poznat iz događaja koji datiraju iz 1848., gdje se pojavljuje kao jedan od trojice potpisnika znamenitog Lovranskog prosvjeda i Lovranskog odgovora.³¹ U susjednu je pak kuću na adresi L12/15/15 odselila kći Franjica Cerčić [*Francisca Cercich*], r. 1.3.1792. U kući je ostao njihov sin Ivan Cerčić [*Joannes Cercich*] (14.5.1799.–21.9.1859.) sa suprugom Ivanom r. Fracassa [*Joanna*

²⁹ Kao što je to i ranije navedeno, radi se o numeraciji stambenih objekata prema najstarijoj mapi.

³⁰ Kreisel, Franz, *Adressbuch der österreichischen Riviera von Voloska, Abbazia, Vepriac, Lovrana und Ika*, Franz Kreisel Verlag, Abbazia, 1910. Na str. 66 spominje se ovaj objekt s pripadnim kućnim brojem.

³¹ Rojnić, Matko, „Nacionalno pitanje u Istri 1848-9“, *Historijski zbornik*, br. 1–4, 1949., str. 80–114. U fusnoti na str. 106 navedeno je da su potpisnici Lovranskog odgovora općinski glavar Ivan Krstitelj Polcich, župnik i kanonik Frano Cercich te Virgil de Persich.

Slika 6. Pogled s mora na istočne lovranske gradske zidine

n. *Fracassa*], r. 17.12.1803., pristiglom iz Cresa.

Njihov najstariji sin pomorski kapetan Franjo Fidelio Cerčić [*Franciscus Fidelis Cercich*], r. 28.4.1828., umro je 11.11.1887. u Solunu. Njegove su sestre bile Marija Cerčić [*Maria Cercich*], r. 28.5.1830., udana za pomorca Gašpara Adraria [*Casparus Adrario*] (29.11.1814.–24.5.1889.) iz L14/17/17, s kojim živi na adresi L62/72/72, Felicika Domicila Cerčić [*Felicia Domicilla Cercich*], r. 14.6.1835., koja je 1864. otišla za nevjestu Mati Trdiću [*Matthaeus Terdich (Trdic)*], r. 22.2.1829., na L97/115/115, te Nikolina Suzana Cerčić [*Nicolina Susana Cercich*], r. 10.8.1839., koja je odselila u Klanu. Najmlađe dijete Ivana Cerčića [*Joannes Cercich*] i Ivane r. *Fracassa* [*Joanna n. Fracassa*] bio je Maksimilijan Ivan Cerčić [*Maximilianus Joannes Cercich*] (8.11.1844.–26.8.1894.), koji je u braku s Marijom Philomenom r. Trdić [*Maria Philomena n. Terdich (Trdic)*], r. 2.4.1849., iz L86/99/99 imao četvero djece, od čega su dva sina umrla u dobi od jedne i osam godina, dok su kćeri umrle neudane u dobi od 24 i 29 godina.

Oko 1865. vlasnici su dijela ili cijelog stambenog objekta na adresi L11/14/14 bračni par Jeletić [*Jelletich (Giulletich)*], koji čine Anton Jeletić [*Antonius Jelletich (Giulletich)*] (2.12.1830.–12.6.1911.), brodovlasnik iz Oprića 61, i Marija r. Letis [*Maria n. Lettis (Letis)*], r. 23.1.1833., iz L27/33(34)/34. Njihova se najstarija kći Ersilija Antonija Jeletić [*Ersilia Antonia Jelletich (Giulletich)*], r. 15.5.1862., udala 1890. za Juru Zottiga [*Georgius Zottig*], r. 1860., iz Gorice na službi u Voloskom, sin Gvido

Anton Jeletić [*Guidus Antonius Jelletich (Giulletich)*] (11.10.1864.–15.4.1921.) oženio se 1898. u Voloskom Ginedom de Petris [*Gineda de Petris*], r. 21.7.1867., dok je najmlađi sin Anton Jeletić [*Antonius Jelletich (Giulletich)*] (7.5.1870.–26.2.1924.) umro neoženjen. O bogatstvu ove obitelji svjedoči i činjenica da su imali vlastitu sluškinju Mateju Brenković [*Matthea Brencovich*], r. 24.9.1795., koja je već u poodmakloj dobi na ovom kućnom broju dočekala 3.10.1879. svoju smrt.

Na adresi L12/15/15 živi pomorac Ivan Kružić – Berk [*Joannes Kruzich – Berko*], rođen 16.12.1784. u poljanskom zaseoku Korići od roditelja pristiglih s lovranskog područja,³² te ranije spomenuta Franjica r. Cerčić [*Francisca n. Cercich*] iz L11/14/14. Njihova kći Antonija Kružić [*Antonia Kruzich*], rođena 1822. u Rijeci, postaje 1843. suprugom Paškvala Bačića [*Pasqualis Bachich (Bacich)*].³³ Od sinova Kružićevih [*Kruzich*] stariji brat pomorski kapetan Ivan Kružić [*Joannes Kruzich*], r. 8.6.1818., ženi se 1847. Marijom Štiglic [*Maria Stiglich (Stiglic)*] (28.9.1829.–10.10.1872.) iz Oprića 13/57 te s njom odlazi u Rijeku, dok mlađi brat Franjo Paškval [*Franciscus Paschalis*], r. 23.5.1829., ostaje kod kuće. Oko 1880. ovu kuću stječe pomorac Ivan Mrak [*Joannes Mrack (Mrak)*] (22.1.1851.–10.6.1923.) iz Sv. Franje 66, koji sa svojom suprugom Marijom r. Martinčić [*Maria n. Martincich*] (1.1.1846.–20.5.1930.) ima sinove Ivana Antona [*Joannes Antonius*] (20.5.1880.–1917.), koji je poginuo na talijanskom frontu u jedinicama austro-ugarske vojske, i Karla Josipa Mraka [*Carolus Josephus Mrack (Mrak)*] (4.2.1883.–14.2.1931.), koji je umro u New Yorku, a tamo je i pokopan.

Za razliku od župnog ureda, koji se nalazio na jugozapadnom dijelu Starog grada u blizini crkve Sv. Ivana na adresi L59/59/69, zgrada se lovranske kapelanije nalazila u sklopu istočnih zidina Starog grada, tj. na adresi L13/16/16.³⁴ Tu početkom XIX. stoljeća živi lovranski župnik Ivan Anton Fracassa [*Joannes Antonius Fracassa*] (1769.–12.4.1831.), koji je sa sobom s Cresa doveo u Lovran i svojeg nećaka Jakova Ludviga Fracassu [*Jacobus Ludovicus Fracassa*], r. 1818., i nećakinju, ranije spominjanu Ivanu r. Fracassa [*Joanna n. Fracassa*], koja se 26.3.1827. udala na L11/14/14 za Ivana Cerčića [*Joannes Cercich*]. Po smrti župnika Fracasse [*Fracassa*] na ovoj adresi živi šogor Ivane r. Fracassa [*Joanna n. Fracassa*] lovranski župnik Franjo Cerčić [*Franciscus Cercich*] (31.12.1793.–3.12.1862.). Između 1874. i 1881. na ovoj se adresi spominje

³² HR-DARI-275, Zbirka matičnih knjiga s primorsko-goranskog područja, istočne Istre i Kvarnerskih otoka, knj. 566: Matična knjiga krštenih župe Veprinac 1784.–1822.

³³ Žigulić, Roberto, *Stališ duša župe Veprinac 1875.–1925., knjiga I.: Poljane i Puharska*. Na str. 113 navedeno je da se radi o veprinačkom općinskom glavaru, tzv. *potestatu*, nastanjen u poljanskom dijelu Ičića, Poljane 4/57.

³⁴ Označeno jarkom crvenom bojom na mapi iz 1879.

i svećenik Mihovil Laginja [*Michaelis Lagigna*], a također i Marija Šustar [*Maria Sustar*], r. 1868., najvjerojatnije časna sestra ili civilna osoba koja pomaže u radu kapelanije. O obimu poslova koje su lovranska kapelanija i župni ured bili dužni obaviti svjedoči i zaseban dio u matičnoj knjizi,³⁵ gdje je imenom i prezimenom navedeno tisuću devedeset i dvoje djece s područja lovranske župe koji su dana 20.10.1823. u Lovranu, od tršćanskog biskupa Antona Leonardisa [*Antonius Leonardis*], primili sakrament svete potvrde.

Stambeni objekt zamjetne dužine smješten na adresi L14/17/17, proširen sredinom XIX. st. i spojen s kućnim brojem L15/18/18, pripadao je početkom XIX. st. obitelji Cerčić, i to ranije spominjanom kapetanu Antonu Cerčiću [*Antonius Cercich*], pristiglom iz L11/14/14, te njegovoj supruzi Mariji r. Belinić [*Maria n. Bellinich*], r. 6.2.1792. Njihov stariji sin Anton Cerčić [*Antonius Cercich*] (17.10.1812.–3.4.1890.) sa suprugom Elizabetom r. Marušić [*Elisabetha n. Marussich*] (5.10.1833.–25.10.1915.) gradi Vilu „Betina“, smještenu izvan gradskih zidina na adresi Lovran 105/125/--, dok mlađi sin Franjo Gašpar Cerčić [*Franciscus Casparus Cercich*], r. 10.10.1824., ostaje na ovom kućnom broju.

Osim za vlasnike na ovom kućnom broju bilo je uvijek mjesta i za brojne podstanare, kao i za obitelji koje su bile u rodbinskim vezama s vlasnicima. Tako tu do ukidanja Kotarskog povjereništva Lovran, a možda i kasnije, živi Anton Barbalić [*Antonius Barbalich*], r. 1803., pričuvni pripadnik kohorte tzv. kordonista, koji se spominju na adresi L131/32/33.³⁶ Stanovnici ovog kućnog broja bili su oko 1825. i posjednik iz Vižinade Anđelo Zuliani [*Angelus Zuliani*] te njegova supruga Anđela r. Sponza [*Angela n. Sponza*], r. 1800., te kći Marija Ivana Zuliani [*Maria Joanna Zuliani*], r. 13.5.1826. Anđela Zuliani r. Sponza [*Angela Zuliani n. Sponza*] bila je lovranska babica, koja je u razdoblju od 1824. do 1827. obavila gotovo sve porode u lovranskom kraju. Ovdje jedno vrijeme stanuje i obitelj krojača Gašpara Adraria [*Casparus Adrario*], r. 1787., i Franjice r. Peršić [*Francisca n. Persich (Persic)*], r. 9.10.1790., iz L69/81/81. Ova je obitelj stanovala u Lovranu na više adresa, međutim na ovoj se adresi možda skrasila s obzirom na to da se njihov najstariji sin Gašpar Adrario [*Casparus Adrario*] (29.11.1814.–24.5.1889.) oženio 1856. Marijom Cerčić [*Maria Cercich*], koja je bila u rodbinskoj vezi s Cerčićima, vlasnicima ove kuće, te su otišli živjeti na L62/72/72. Uz Gašparova [*Casparus*] brata Blaža [*Blasius*], r. 3.2.1818., koji u kuću dovodi nevjestu Petrinu Julianu Lenac [*Petrina Juliana Lenacz (Lenaz)*],

³⁵ HR-DARI-275, Zbirka matičnih knjiga s primorsko-goranskog područja, istočne Istre i Kvarnerskih otoka, knj. 295: Matična knjiga vjenčanih župe Lovran 1771.–1824.

³⁶ Matični ured Lovran, *Stališ duša župe Lovran iz 1821.*

r. 20.6.1818., iz Lovrana 65/77/77, Adrariovi [*Adrario*] imali su i ranije spomenutu kćer Ivanu Lauru r. Adrario [*Joanna Laurentia n. Adrario*] (8.7.1822.–11.1.1896.), koja je, udavši se za Franju Ćirila Kurelića [*Franciscus Ciriacus Curelich*] iz L76/89/89, s njim odselila na adresu L2/3/3.

U vrijeme svoga vjenčanja, oko 1839., povremeno se na ovoj adresi vodi i iz Raba tek pristigli postolar Josip Kalokira [*Josephus Calochira*], r. 18.9.1808., sa suprugom Antonijom r. Blečić [*Antonia n. Blecich*] (15.6.1803.–9.1.1891.) iz L48/59/59 te dva sina, Josipom [*Josephus*], r. 1.5.1846., koji se ženi Marijom r. Valić [*Maria n. Vallich*], r. 6.11.1853., iz L29/36/36, s kojom živi i na adresi L34/42/42 i na adresi Oprić 81, tj. u Iki, te Franjom Kalokirom [*Franciscus Calochira*], r. 26.10.1847., koji po vjenčanju s Celestinom r. Bradičić [*Coelestina n. Bradicich*] (23.8.1851.–22.6.1917.) postaje 1875. zet u kući Bradičićevih [*Bradicich*] na adresi L28/35/35.

Na kućnom broju L15/18/18 dom je Andrije Rubinića – Principa [*Andreas Rubinich – Princip*], umrlog 22.10.1820., i njegove supruge, težakinje, Margarite [*Margaretha*] (14.11.1754.–19.3.1821.). Ova je obitelj u lovransku gradsku jezgru došla iz Tuliševice jer je sin Matija Rubinić – Princip [*Mathias Rubinich – Princip*] (13.9.1772.–14.10.1827.), koji je po vjenčanju s Lucijom r. Priskiđ [*Lucia n. Prischich (Priskich)*] (12.12.1771.–10.12.1829.) zasnovao obitelj na adresi L86/99/99, rođen na adresi Tuliševica 10. Mlađi se sin Jakov [*Jacobus*], r. 25.7.1783., oženio 17.12.1819.³⁷ Lucijom r. Štiglić – Hren [*Lucia n. Stiglich – Hren*], r. 10.10.1791., u Opriću 22 te su zasnovali obitelj na ovoj adresi. Njihova najstarija kći Lucija Rubinić [*Lucia Rubinich*], r. 9.12.1819., udala se 1844. za pomorca Justa Andriju Mraka [*Justus Andreas Mrack (Mrak)*], r. 8.11.1818., iz Sv. Franje 11. Neudana je kod kuće ostala Marija Rubinić [*Maria Rubinich*] (19.7.1823.–18.9.1875.) uz sestru Terezu Rubinić [*Theresia Rubinich*] (22.6.1828.–7.12.1900.), koja 1855. u kuću dovodi zeta pomorca Franju Janjetića [*Franciscus Giagnetich*] (4.10.1828.–10.1.1888.) iz Tuliševice 27, s kojim živi na ovoj adresi, ali i na adresi Sv. Franjo 11. Njihove su dvije kćeri Mihaela [*Michaela*] (29.9.1860.–9.2.1888.), a potom i Marija [*Maria*] (29.12.1869.–21.6.1892.) na ovoj adresi bile udane za Franju Lovretića – Pačiju [*Franciscus Lovretich – Pachia*] (19.9.1859.–31.5.1891.), ali su svi, nažalost, rano umrli ne ostavivši za sobom potomke. Treća je sestra Janjetić [*Giagnetich*] Antonija [*Antonia*] (10.7.1863.–22.11.1918.) iz braka sklopljenog 1886. s pomorcem

³⁷ HR-DARI-275, Zbirka matičnih knjiga s primorsko-goranskog područja, istočne Istre i Kvarnerskih otoka, knj. 295: *Matična knjiga vjenčanih župe Lovran 1771.–1824*. Istoga je dana *Jacobusova* sestra *Maria Rubinich – Princip*, r. 1794., otišla u suprotnom pravcu, tj. na adresu Oprić 22, udavši se za *Lucijina* brata udovca *Franciscusa Stiglicha – Hrena*, r. 1789.

Andrijom Tominićem [*Andreas Tominich*] (2.1.1861.–14.11.1910.) iz Sv. Franje 10 rodila Andriju Tominića [*Andreas Tominich*], r. 1.9.1887., Anu Terezu [*Anna Theresia*], r. 22.11.1893., Antona Marija [*Antonius Marius*] (7.11.1895.–27.11.1895.) i Alčidea Ivana Tominića [*Alcides Joannes Tominich*], r. 4.3.1898., dok je četvrta sestra Janjetić [*Giagnetich*] Tereza [*Theresia*], r. 1.1.1873., udajom za Franju Jeletića [*Franciscus Jelletich* (*Gielletich*)], r. 12.3.1861., krenula za nevjestu put Oprića 104.

Iako je to teško do kraja potvrditi, kućni broj L15/18/18 trebao bi uz brojeve L16/19/19 i L22/26/27 biti dom i dviju ženskih osoba prezimena Skocanić [*Scozzanich* (*Scozanich*)], najvjerojatnije rođakinja, koje su u lovranski Stari grad pristigle iz Tuliševice. Prva osoba trebala bi biti Franjica Skocanić [*Francisca Scozzanich* (*Scozanich*)], r. 1796., kći Tome [*Thomas*], udana 1819. za pograničnog stražara Franju Zenzija [*Franciscus Zenzi*] iz Rijeke, s kojim je 7.1.1826. imala djevojčicu Katarinu Zenzi [*Catharina Zenzi*]. Druga osoba trebala bi biti Katarina Skocanić [*Catharina Scozzanich* (*Scozanich*)] (10.8.1782.–4.3.1865.), kći Šimuna [*Simonis*] i Katarine [*Catharina*], koja je imala troje izvanbračne djece, i to trgovca Gašpara Skocanića [*Casparus Scozzanich* (*Scozanich*)], r. 4.1.1823., koji je po vjenčanju sa svojom prvom ženom Marijom r. Depolli [*Maria n. Depolli*] (5.2.1824.–24.3.1864.) iz L16/19/19 zasnovao 1856. obitelj na adresi L18/20/20, Josipa [*Josephus*], r. 16.12.1826., i Antoniju Skocanić [*Antonia Scozzanich* (*Scozanich*)], r. 29.12.1824., koja je odselila u Trst.

Na adresi L16/19/19 dom je konstruktora brodova Petra Depollija [*Petrus Depolli*], r. 30.5.1787., i Ancille r. Bertotti [*Ancilla n. Bertotti*], koja je 1793. rođena u Chioggi. Njihov sin Arkandelo Depolli [*Archangelus Depolli*], r. 8.10.1812., bio je također konstruktor brodova, a drugi sin Anton [*Antonius*] (24.11.1814.–23.1.1833.) pokopan je u Komiži. O sinu Josipu [*Josephus*], r. 28.6.1817., i kćerki Terezi [*Theresia*], r. 8.9.1819., osim upisa u vrelu³⁸ nije ostalo zabilježeno nikakvih drugih podataka. Konačno, ostale su se njihove kćeri udale i odselile iz kuće, kći Marija Depolli [*Maria Depolli*] (5.2.1824.–24.3.1864.) postala je 1856. prvom suprugom trgovca Gašpara Skocanića [*Casparus Scozzanich* (*Scozanich*)] iz L15/18/18 te do smrti živi s njim na susjednoj adresi L18/20/20, a kći Felicika Depolli [*Felicitas Depolli*], r. 1.11.1821., udala se 1848. za pomorca Andriju Paškvala Blečića [*Andreas Pasqualis Blecich*] iz L33/41/41.

Osim Depollijevih na ovoj adresi, moguće zbog blizine mora kao izvora prihoda, a možda i kakva plovila o kojemu se trebalo brinuti,

³⁸ HR-DARI-885, Zbirka matičnih knjiga župa Riječke nadbiskupije na digitalnom zapisu, DVD 2: Stališ duša župe Lovran 1827.–1839.

povremeno stanuju i pomorac Matija Janjetić [*Mathias Giagnetich*] (2.2.1798.–8.7.1882.) iz Tuliševice 93/53/54 i njegova druga supruga Franjica r. Lazaric [*Francisca r. Lazarich*] (1820.–29.10.1878.). Njegov sin iz prvog braka s Matejom r. Mrak – Dindić [*Mathea n. Mrack (Mrak) – Dindich*], r. 1790., Andrija Janjetić [*Andreas Giagnetich*], r. 30.11.1824., usprkos supruzi Antoniji r. Gržin [*Antonia n. Ghersin (Gherzin)*] (7.6.1824.–18.8.1909.) i četvero male djece koja ga čekaju kod kuće vodi se od 70-ih godina XIX. st. nestalim na moru.

Kuća na adresi L18/20/20 bila je početkom XIX. st. u vlasništvu Deškovičevih [*Desscovich (Descovich)*]. Njihova se kći Marija Dešković [*Maria Desscovich (Descovich)*], r. 1786., udala dva puta te je iz prvog braka s Jurom Jakovinićem – Perišom [*Georgius Jacovinich – Perissa*] imala Mariju Josipu [*Maria Josepha*], r. 22.8.1810., koja se po udaji za pomorca Matu Lenca [*Matthaeus Lenacz (Lenaz)*] (9.2.1797.–24.5.1867.) iz L3/4/4 vraća u kuću svoga oca na adresi L61/71/71. Njezina se majka Marija [*Maria*] pak na ovoj adresi po drugi put udaje za Petra Cochietta [*Petrus Cochietto*], r. 17.2.1785. u Rovinju, s kojim ima jedino Nadalinu Franjicu Cochietto [*Nathalina Francisca Cochietto*] (13.12.1816.–2.3.1820.).

Na ovoj adresi sredinom XIX. stoljeća živi i obitelj ranije spomenutog trgovca Gašpara Skocanića [*Casparus Scozzanich (Scozanich)*] iz L15/18/18, koji se prvi put ženi 1856. Marijom r. Depolli [*Maria n. Depolli*] iz susjednog L16/19/19, s kojom nije imao djece, a drugi put 1864. Marijom Rozarijom r. Mihalić [*Maria Rosaria n. Michalich*] (13.2.1837.–5.9.1880.) iz L23(147)/27/28, s kojom je imao troje djece koje je umrlo rano te sina Josipa Skocanića [*Josephus Scozzanich (Scozanich)*], r. 19.3.1867. Tu također živi i obitelj pomorca Josipa Marića [*Josephus Marich*] (27.2.1830.–14.4.1891.) iz L20/24/24, koji 1861. uzima za ženu Mariju Paškvalinu r. Battestin [*Maria Paschala n. Battestin*] (9.4.1833.–2.5.1895.) iz L37/45/44, s kojom ima četvoricu sinova, i to Josipa Mikulu Marića [*Josephus Nicolaus Marich*], r. 11.3.1863., Ivana [*Joannes*] (14.10.1865.–13.11.1873.), Antona [*Antonius*], r. 29.2.1868., te ponovno Ivana Marića [*Joannes Marich*] (1.5.1875.–19.7.1909.), koji je umro u bolnici u Puli.

Jedan od stambenih objekata koji na mapi na *Slici 2* izgleda značajno proširen u odnosu na mapu na *Slici 1*, pa je onda na mapi na *Slici 3* u manjoj mjeri reduciran, dom je Andrije Peršića – Gluhanića [*Andreas Persich (Persic) – Gluhanich*], r. 2.10.1788., na adresi L19/21/21. Taj se pomorski kapetan rodod iz Oprića 80 ženio dvaput, i to 1812. Petrinom r. Maurić [*Petrina n. Maurich*] (26.6.1793.–2.10.1833.), kćeri Gašpara

Slika 7. Slika njemačkog umjetnika Williama Ungera pod nazivom *Aus Lovrana* iz otprilike 1880. vjerno oslikava domove te život pripadnika obitelji lovranskih pomoraca i ribara

[*Casparus*] i Antonije [*Antonia*], koja najvjerojatnije potječe iz ove kuće, te 1835. za Franjicu Ivanu r. Tomašić [*Francisca Joanna n. Tomassich*], rođenu 15.11.1815. u Škrbićima u Opatiji, međutim u oba je slučaja ostao bez potomaka. Budući da se njegova majka zvala Jelena r. Mušić – Toronjić [*Helena n. Mussich – Torognich (Terognich)*]³⁹, u rodbinskoj bi vezi mogao ležati i razlog dolaska trgovca Tome Mušića – Toronjića [*Thomas Mussich – Torognich (Terognich)*] (11.1.1826.–23.1.1861.) iz Oprića 69 na ovu adresu. Iz braka s Marijom r. Vidović [*Maria n. Vidovich*] (11.2.1828.–23.4.1916.) ostala su djeca Olivija Mušić [*Olivia Mussich*] (31.3.1854.–19.3.1917.) i pomorac Toma Mušić [*Thomas Mussich*] (18.2.1859.–6.12.1941.). Kći Olivija [*Olivia*] za zeta je u kuću 1882. dovela ribara Dominika D' Ambrosia [*Dominicus D' Ambrosio*] (8.5.1852.–22.5.1940.) iz Chioggie te s njim imala Josipa Ivana [*Josephus Joannes*] (26.6.1882.–29.6.1882.), Marija Vjekoslava [*Marius Aloysius*], r. 18.10.1885., Anu Paulinu [*Anna Paulina*] (6.9.1887.–7.12.1906.), Elvera Petra [*Elverius Petrus*], r. 16.7.1891., te Josipa Ivana D' Ambrosia [*Josephus Joannes D' Ambrosio*] (27.6.1895.–11.5.1896.). Njezin brat

³⁹ Jedan od potencijalnih izvornika pojma *lovranska toronjera*, za koji dio javnosti smatra da je novijeg datuma.

pomorac Toma Mušić [*Thomas Mussich*] ženi se 1886. Franjicom r. Valentin [*Francisca n. Valentin*] iz Kraja, r. 24.5.1864., a njihova su djeca Marija Antonija Mušić [*Maria Antonia Mussich*], r. 25.3.1887., Josip Anton [*Josephus Antonius*], r. 26.5.1889., Ludvig Marijan [*Ludovicus Marianus*] (1891.–3.2.1892.), Franjica Genoveva [*Francisca Genoveva*], r. 4.11.1895., Erik Henrik [*Ericus Henricus*], r. 15.7.1896., i Mihaela Antonija Mušić [*Michaela Antonia Mussich*], r. 30.9.1897.

Po smrti supruga Tome Mušića [*Thomas Mussich*] ranije spomenuta Marija r. Vidović [*Maria n. Vidovich*] preudaje se za sanitarnog inspektora Bartola Veršića [*Bartholomeus Versich*] (1823.–1875.), pristiglog iz Medulina. Njihova su pak djeca Matija Leonard Veršić [*Mathias Leonardus Versich*] (24.2.1865.–1.9.1903.), koji se 1896. oženio Antonijom Ludvigom r. Rosović [*Antonia Ludovica n. Rossovich*] iz L24/28/29 te nakon sedam godina nestao u moru kraj rumunjskog Burgasa,⁴⁰ Ana Marija Veršić [*Anna Maria Versich*], r. 26.7.1867., te Adelina Silvija Veršić [*Adhelina Sylvia Versich*], r. 3.1870., koja po vjenčanju 1894. u kuću dovodi mladoženju Josipa Basana [*Josephus Bassan*], r. 2.1.1868., iz Sv. Franje 45.

Za zgradu je kapelanije, smještenu na istočnom dijelu lovranskih gradskih zidina, bio vezan stambeni objekt na adresi L17/22/22 u vlasništvu pomorca Mikule Trdića – Rampanića [*Nicolaus Terdich (Trdic) – Rampanich*], r. 3.12.1760. On se 28.7.1791. oženio Julijanom r. Vittorello [*Juliana n. Vittorello*] (1.1.1772.–20.4.1828.) te imao djecu pomorca Andriju Trdića [*Andreas Terdich (Trdic)*], r. 5.2.1807., Rozariju [*Rosaria*], r. 1.10.1813., Filipu Trdić [*Phillippa Terdich (Trdic)*], r. 20.4.1805., koja se 1828. udala za Vinka Maurića [*Vincentius Maurich*] na L116(3)/5/5, te Mariju Trdić [*Maria Terdich (Trdic)*] (20.5.1810.–29.4.1897.), koja 1841. za supruga odabire krojača Lovru Wandlinga [*Laurentius Wandling*] (6.8.1815.–7.3.1868.). Njihov najstariji sin Federik Wandling [*Federichus Wandling*] (1.2.1843.–4.7.1915.) ženi se Antonijom r. Šepić [*Antonia n. Sepich*] (25.1.1851.–12.7.1884.) iz Oprića 79/34 i s njom ima sina Ivana Marija [*Joannes Marius*], r. 6.10.1877., čija je smrt prijavljena 6.1.1918. iz bolnice u Šibeniku. Druga supruga Federika Wandlinga [*Federichus Wandling*] bila je Antonijina [*Antonia*] sestra Elizabeta r. Šepić [*Elisabetha n. Sepich*] (3.3.1855.–10.2.1926.), s kojom je Federik [*Federichus*] imao kćer Elizabetu Karolinu Wandling [*Elisabetha Carolina Wandling*], r. 3.6.1885. Federikova [*Federichus*] braća i sestre bili su još Albert Wandling [*Albertus Wandling*] (17.11.1844.–19.1.1893.) te Julija Amalija Wandling [*Julia Amalia Wandling*] (1.6.1850.–6.4.1905.), koji su se vjenčali za brata i sestru Adama [*Adamusa*] (9.7.1843.–6.4.1905.) i Vinku

⁴⁰ HR-DARI-275, Zbirka matičnih knjiga s primorsko-goranskog područja, istočne Istre i Kvarnerskih otoka, knj. 298: Matična knjiga umrlih župe Lovran 1821.–1907.

r. Tominić [*Vincenthia n. Tominich*], r. 7.10.1855., iz Sv. Franje 20/15, s tim da su mladoženje otišli od svoje kuće, a mlade ostale kod kuće, zatim Ivan Krstitelj Wandling [*Joannes Baptista Wandling*], koji se 1879. oženio Rumunjskom Anom Ivanom r. Puliz [*Anna Joanna n. Puliz*] te im se u Turnu Severinu 3.3.1898. rodio sin Ivan Wandling [*Joannes Wandling*], te konačno Amalija Wandling [*Amalia Wandling*] (7.7.1841.–13.4.1881.), čiji se izabranik Karlo Lenac [*Carolus Lenacz (Lenaz)*] (8.7.1845.–11.10.1879.) iz Lovrana 115(3)/4/4 doselio ovamo po vjenčanju 1869.

Kućni brojevi koji gravitiraju gradskim vratima, tzv. Stubici (23–29)⁴¹

Lovranska obitelj koja je pokopala najvjerojatnije najviše svojih pripadnika izvan Lovrana bili su Hamze [*Chamsa*] s adrese L21/23/23. Početkom XIX. stoljeća tu živi kapetan Mikula Belinić [*Nicolaus Bellinich*], r. 30.11.1772. u Rijeci i vjenčan 1824. s Franciscom r. Slogar [*Francisca n. Slogar*], r. 21.7.1784. također u Rijeci. Ovaj bračni par imao je jedino kćer Mariju Belinić [*Maria Bellinich*], r. 1825. Oko 1830. na ovoj adresi živi obitelj Hamza [*Chamsa*] i glava te obitelji Andrija Hamza [*Andreas Chamsa*], r. 17.11.1787., ženi se 1829. Marijom r. Rubinić – Princip [*Maria n. Rubinich – Princip*] (29.11.1806.–7.10.1891.) iz L86/99/99. Njihovo je drugo dijete po starosti nakon Marije Paškvaline Hamza [*Maria Pasqualina Chamsa*], koja je 1839. umrla u dobi od 9 godina, Maria Hamza [*Maria Chamsa*] (25.2.1832.–6.1.1904.), koja se 1857. udaje za pomorca Antona Veggiana [*Antonius Veggian*], r. 23.11.1828., koji se vodi odsutnim od kuće od 1866. Njihova se kći Antonija Veggian [*Antonia Veggian*], r. 19.4.1858., udaje za pomorca Matiju Tuhtana [*Mathias Tuchtan*], r. 20.9.1855., iz Rijeke te su njihova dva sina Lino [*Linus*], r. 21.6.1891., i Ahil Tuhtan [*Achilis Tuchtan*], r. 18.2.1895., obojica rođena u Port Saidu. Početkom 1904. tu umire i njihova baka Maria Tuhtan r. Hamza [*Maria Tuchtan n. Chamsa*].

Treće dijete po starosti u obitelji Andrije Hamze [*Andreas Chamsa*] i Marije r. Rubinić – Princip [*Maria n. Rubinich – Princip*] rođeno je 13.9.1835. To je bio Josip Hamza [*Josephus Chamsa*], koji se 1864. oženio Marijom r. Zahej [*Maria n. Zachej (Zahej)*], r. 6.12.1839., iz Oprića 48 te s njom imao sina Josipa Mikulu Hamzu [*Josephus Nicolaus Chamsa*], r. 3.12.1864. Četvrti po redu bio je sin Andrija Hamza [*Andreas Chamsa*] (16.7.1838.–12.8.1876.), koji s prvom suprugom Marijom r. Jeletić [*Maria n. Jelletich (Giulletich)*] (24.7.1844.–12.8.1868.) iz Oprića 16 nije imao potomaka, dok je s drugom suprugom Konstantinom Sofijom r. Franjul

⁴¹ Kućni brojevi slijede numeraciju stambenih objekata prema najstarijoj mapi.

[*Constantina Sophia n. Fragnul (Franul)*] (14.5.1842.–5.10.1876.) imao kćeri Nadalinu Mariju [*Nathalina Maria*] (17.6.1872.–16.2.1875.) te Franjicu Karolinu Hamza [*Francisca Carolina Chamsa*], r. 29.1.1871. Kako su njezini roditelji i očeva prva supruga Marija r. Jeletić [*Maria n. Jelletich (Gielletich)*] svi umrli u Port Saidu unutar osam godina, Franjica Karolina Hamza [*Francisca Carolina Chamsa*] dolazi živjeti u rodnu kuću svoje majke na adresi L10/13/13.

Peto dijete po starosti u obitelji Hamza [*Chamsa*] bila je Franjica Hamza [*Francisca Chamsa*] (24.3.1842.–21.10.1923.), udana 1864. za pomorca Antona Cara – Perina [*Antonius Czar – Perin*] (28.7.1833.–12.12.1916.) iz Mošćenica 102 i Kraja 78. Iako je i ova obitelj proživjela epizodu u kojoj glava obitelji Anton Car [*Antonius Czar*] radi kao strojar i ložač u Port Saidu, ona se ipak skrasila u Kraju, a dio života proveli su i u Lovranu. Djeca ovog bračnog para bili su mehaničar Ernest Car [*Ernestus Czar*] (25.8.1866.–1.8.1899.), koji je također nestao u Port Saidu, a iz braka s Catharinom r. Minak (Dminak) [*Catharinom n. Minach (Dminach)*], r. 1874., na adresi Oprić 159 imao kćer Mariju Car [*Maria Czar*] (12.7.1896.–1956.), zatim Ema Car [*Emma Czar*], r. 4.3.1872. i udana na Veprinštinu za pomorca Josipa Dujmića [*Josephus Dujmich*], r. 1.10.1867., iz Veprinca 38, čiji je otac također nestao na moru između Aleksandrije i Krfa,⁴² nadalje učitelj i književnik Viktor Car – Emin [*Victorius Czar – Emin*] (1.11.1870.–17.4.1963.), koji se 1897. ženi Emom r. Jurković [*Emma n. Jurkovich*] (1878.–1967.) iz Opatije 102, i konačno Rikard [*Richarda*] (1878.–1952.) te Mario Car [*Marius Czar*] (3.5.1884.–1965.).

Šesto, a ujedno i posljednje, dijete obitelji Hamza [*Chamsa*] bio je pomorac Anton Hamza [*Antonius Chamsa*] (16.1.1849.–30.7.1910.), koji je umro u Ismailiji u Egiptu, a čija su djeca iz braka s Ivanom r. Netti [*Joanna n. Netti*] bila Henrijeta Marija [*Henrietta Maria*], r. 27.3.1885., Gizela [*Ghisella*], Marija [*Maria*] i Josip [*Josephus*].

U nešto uvučenijem stambenom objektu, koji je u lovranskom Starom gradu bio označen brojem L20/24/24, stanovale su dvije obitelji Marić. Glava prve obitelji bio je Josip Marić [*Josephus Marich*] zvani Krompo [*Crompo*] (4.3.1769.–26.11.1822.), koji je u braku s Marijom r. Battestin [*Maria n. Battestin*] (25.7.1776.–18.3.1823.) imao kćer Mariju Marić [*Maria Marich*], r. 10.8.1797., koja se 1828. udala na adresu L42/52/50 za obrtnika i bačvara Ivana Pleteničića [*Joannes Pletenicich*], r. 22.6.1792., te postolara Andriju Marića [*Andreas Marich*], r. 28.11.1799., koji se 1823. ženi Ivanom r. Dobrec – Pepotinovu [*Joanna*

⁴² Žigulić, Roberto, *Stališ duša župe Veprinac 1875.–1925., knjiga II.: Vasanska i Veprinac*, str. 365.

n. Dobrez – Pepotinova], r. 21.6.1800., iz L63/75/74(75). Njihova su djeca Andrijana Marić [*Andrianna Marich*] (25.2.1827.–7.6.1908.), koja je 1862. postala drugom ženom pomorca Prima Kurelića [*Primus Curelich*] (4.9.1823.–9.3.1893.) iz L99/117/117, udovca Marie r. Glavina [*Maria n. Glavina*] iz Sv. Franje 2, zatim ranije spomenuti Josip Marić [*Josephus Marich*], koji se 1861. ženi Marijom Paškvalom r. Battestin [*Maria Paschala n. Battestin*] iz L37/45/44 te sele na L18/20/20, i konačno Vinko Marić [*Vincentius Marich*], r. 24.3.1835.

Druga obitelj Marića [*Marich*] obitelj je pomorca Antona [*Antonius*] i Marije r. Belinić [*Maria n. Bellinich*] (11.4.1767.–29.11.1837.). Njihovi su sinovi pomorci Anton [*Antonius*], r. 2.1.1793.⁴³, i Grgo [*Gregorius*] (12.3.1794.–1.12.1883.) vjerojatno više poslovno vezani za Volosko i Rijeku, pa se tako Grgo [*Gregorius*] oženio 1825. u Voloskom Marijom r. Gržović [*Maria n. Gerzovich*] (1795.–9.1.1883.), udovicom Jelinčić [*Jellincich*], te s djecom stanuju na adresi Volosko 79, dok se Anton [*Antonius*], također u Voloskom, 1824. oženio Ivanom r. Kranjec [*Joannu n. Cragnez*] (1790.–22.12.1838.), udovicom Jačić [*Giacich (Jacich)*], te se s djecom nastanjuju na adresi Volosko 73/74. Ova je obitelj imala i kćer Antoniju Marić [*Antonia Marich*], r. 13.10.1804., sestru Antona [*Antonius*] i Grge [*Gregorius*], koja se 1826. udala za Franju Sorića – Facolina [*Franciscus Sorich – Faczolin*], r. 29.10.1797., iz L66/78/78. Njihova su djeca Marija Sorić [*Maria Sorich*], r. 13.11.1827., Franjica [*Francisca*], r. 14.9.1829., Antonija [*Antonia*] (1.1.1835.–7.9.1836.) i Josip Vinko Sorić [*Josephus Vincentius Sorich*], r. 25.10.1837.

Na ovom kućnom broju skrasila se u drugoj polovici XIX. st. i obitelj Andrije Paškvala Blečića [*Andreas Pasqualis Blecich*] (7.4.1819.–15.3.1899.) iz L89/103/102 i Franjice r. Jakovinić [*Francisca n. Jacovinich*] (7.5.1819.–15.7.1881.) iz L61/71/71. Prije sklapanja braka 1864. i Andrija

Slika 8. Motiv dijela gradskih zidana i gradskih vrata Stubice te objekata L16/19/19 i L18/20/20, desno

⁴³ HR-DARI-885, Zbirka matičnih knjiga župa Riječke nadbiskupije na digitalnom zapisu, DVD 3: Stališ duša župe Volosko iz 1840. Prema ovom povijesnom vrelu godina je krštenja Antoniusa Maricha 1791.

Paškval [*Andreas Pasqualis*] i Franjica [*Francisca*] već su jednom bili u braku, tj. on je bio udovac ranije spomenute Felicike r. Depolli [*Felicia n. Depolli*] iz L16/19/19, a Franjica r. Jakovinić [*Francisca n. Jacovinich*] pristigla je s adrese L94/110/110 nakon što je postala udovicom Franje Battestina [*Franciscus Battestin*], r. 20.6.1823., na tom kućnom broju. S tim bračnim parom na ovu adresu dolaze i kćeri Andrije Paškvala Blečića [*Andreas Pasqualis Blecich*] iz prvog braka, Klementina [*Clementina*] (24.6.1852.–27.2.1895.) te Marija [*Maria*], r. 10.5.1856. Ona se pak 1876. udaje za Benedikta Šepića [*Benedictus Sepich*] (22.3.1851.–24.11.1928.) iz Oprića 5 te s njim ima Benedikta Karla Šepića [*Benedictus Carolus Sepich*] (23.8.1877.–5.5.1879.), Josipa Serafina [*Josephus Seraphinus*], r. 17.7.1880., Anu Mariju [*Anna Maria*], r. 9.7.1884., te Ivana Kuzmu Šepića [*Joannes Cosmas Sepich*] (19.3.1888.–29.3.1889.).

Stambene objekte na kućnim brojevima L22/25/25, L22/26/26 i L22/26/27 povezuje oko 1850. ime njihova vlasnika, a radi se o pomorcu Josipu Kučaiću [*Josephus Kuczaich (Kuczaic)*] (21.1.1816.–18.12.1873.) iz L89/103/103. Na adresi L22/25/25 živi njegova sestra Petrina Antonija r. Kučaić [*Petrina Antonia n. Kuczaich (Kucaich)*], r. 14.5.1825., sa suprugom Matom Blažićem – Barinom [*Matthaeus Blasich (Blazich) – Barina*] (3.2.1801.–4.1.1876.) iz L72/84/84, udovcem Josipe r. Maurić [*Josepha n. Maurich*] podrijetlom iz L116/5/5. Nešto kasnije u istoj kući stanuje i vlasnikova kći Petra Ludviga r. Kučaić [*Petra Ludovica n. Kuczaich (Kucaich)*] (21.2.1849.–12.1894.) sa suprugom Vjekoslavom Jeletićem [*Aloysius Jelletich (Gielletich)*] (14.5.1857.–2.5.1884.) iz Oprića 59/16 te kćeri Josipom Katarinom Jeletić [*Josepha Catharina Jelletich (Gielletich)*], r. 15.4.1884. Na broju L22/26/26 spominju se za cijelo vrijeme XIX. stoljeća jedino Margarita Peršić – Svet [*Margaretha Persich (Persic) – Svet*], r. 8.6.1747., te neki Marija Kršanac [*Maria Chersanac (Kersanac)*] i Anton Rubinić [*Antonius Rubinich*], bez ikakvih drugih osobnih podataka. To, nažalost, nije bilo dovoljno da se te osobe poveže s određenim kućnim brojem bilo unutar, bilo izvan lovranskih gradskih zidina. Na adresi L22/26/27 jedno vrijeme stanuje i ranije spominjana Katarina r. Skocanić [*Catharina n. Scozzanich (Scozanich)*] (10.8.1782.–4.3.1865.) iz L15/18/18.

Na kućnom broju L23(147)/27/28, koji se krajem XIX. stoljeća razdijelio na dva kućna broja, i to 23 i 147, stanuju u prvoj polovici toga stoljeća dvije obitelji: Priskići [*Prischich (Priskich)*] i Mihalići [*Michalich*]. Kapetan Mate Priskiće [*Matthaeus Prischich (Priskich)*], r. 5.2.1791., i njegova supruga Ivana r. Bon [*Joanna n. Bon*], r. 1788., iz Cresa, vjenčani 1810., bili su bračni par bez djece, dok su s druge strane

pomorac Matija Mihalić – Martinačić [*Mathias Michalich – Martinacich*], r. 8.2.1768., i od 1792. njegova zakonita supruga Rozarija r. Cupar [*Rosaria n. Zupar (Zuppar)*] (8.10.1764.–28.1.1829.) imali dva sina, i to pomorce Franju [*Franciscus*] (26.1.1793.–1808.) i Bernardusa Mihalića [*Bernardus Michalich – Martinacich*] (19.8.1800.–15.3.1878.), koji se 1832. ženi Jelkom r. Gržančić [*Helena n. Gerzancic (Gersancich)*], r. 3.4.1808., iz Tuliševice 19. Njihova su pak djeca pomorci Franjo [*Franciscus*], r. 25.9.1833., i Bernardus Mihalić [*Bernardus Michalich*], r. 17.2.1835., te Marija Rozarija Mihalić [*Maria Rosaria Michalich*] (13.2.1837.–5.9.1880.), koja 1864. postaje drugom suprugom ranije spomenutog trgovca Gašpara Skocanića [*Casparus Scozzanich (Scozanich)*] iz L15/18/18, udovca Marije r. Depolli [*Maria n. Depolli*] iz L16/19/19. Ova su djeca imala još tri sestre, i to Svetku [*Santina*], r. 30.10.1839., Franjicu [*Francisca*] (10.3.1843.–6.12.1871), koja je umrla u Trstu, kamo je odselila s nezakonitom kćeri Franjicom Anom Mihalić [*Francisca Anna Michalich*], r. 25.8.1868., te Anu Mihalić [*Anna Michalich*], r. 23.7.1845., udanu 1872. u Trstu, za autore nepoznatu osobu.

Ovdje sredinom XIX. st. neko vrijeme živi kod svoje tete Rozarije r. Cupar [*Rosaria n. Zupar (Zuppar)*] i Ksaver Mikula Cupar [*Xaverius Nico-la-us Zupar (Zuppar)*], r. 7.12.1816., a oko 1880. na ovu su adresu doselili i Grgo Župan [*Gregorius Župan*] i njegova supruga Filomena r. Marinello [*Philomena n. Marinello*]. Prvo se troje djece ovog bračnog para rodilo izvan župe Lovran, i to Ludvig [*Ludovicus*], r. 23.10.1875., koji kasnije živi na Mlaci u Rijeci, Oreste [*Orestus*], r. 31.5.1877., te Eduard Župan [*Eduardus Župan*], r. 9.7.1878. Posljednji sin Krunoslav Župan [*Krunoslaus Župan*] (25.11.1880.–25.3.1883.) za razliku od njih rođen je na ovoj adresi.

Tako se redom došlo i do posljednje kuće koja gravitira istočnom dijelu lovranskih gradskih zidina i koja se nalazila na adresi L24/28/29. Prvi su poznati stanovnici te kuće posjednik Franjo Peršić [*Franciscus Persich (Persic)*], r. 21.9.1748., njegova supruga Marija r. Sandalj [*Maria n. Sandalg*] (1.8.1747.–12.6.1824.) te sin pomorac Vinko Peršić [*Vincentius Persich (Persic)*], r. 9.4.1775., i kći Kristina Peršić [*Christina Persich (Persic)*], koja se 1813. udala za Gašpara Rosovića [*Casparus Rossovich*], r. 18.10.1788., te otišla za mladu na adresu L26/31/32. Nadalje tu živi i Ferdinand Mattioni [*Ferdinandus Mattioni*], r. 1807., koji se 1834. oženio Ludvigom r. Trdić [*Ludovicu n. Terdich (Trdic)*], r. 18.7.1808., iz L119/40/40, s kojom ima djecu Ivana Krstitelja Mattionija [*Joannes Baptista Mattioni*], r. 10.5.1835., Ernesta [*Ernestus*] i Idu Mattioni [*Ida Mattioni*]. S bratom Ferdinandom [*Ferdinandus*] pristigla je iz Voloskog te

živi u kući i Regina r. Mattioni [*Reggina n. Mattioni*] (1818.–7.11.1899.).

Sredinom XIX. st. u ovoj kući živi i bračni par Rosović [*Rossovich*], pomorac Ludvig Srećko [*Ludovicus Felix*] (19.8.1813.–6.3.1903.) iz L26/31/32 i Franjica Anunciata r. Franjul [*Francisca Annunziata n. Fragnul (Franul)*] (24.3.1828.–20.7.1876.) iz L24/28/29. Njihova se najstarija kći Marija Antonija Rosović [*Maria Antonia Rossovich*], r. 27.6.1853., udala 1875. za Benjamina Battestina [*Beniaminus Battestin*] (1.10.1851.–26.11.1909.) iz L41/49/49, Lovrancima poznatijeg po otvaranju trafike (kioska) na putu prema lovranskom mulu. Imali su šestero djece, među kojima je najstariji bio Josip Baltazar Battestin [*Josephus Balthasar Battestin*] (6.1.1878.–14.10.1898.), zatim Mariju Antoniju [*Maria Antonia*], r. 15.8.1879., Antoniusa Georgiusa [*Antonius Georgius*], r. 23.11.1881., Jakova [*Jacobus*], r. 26.7.1884., Franjicu Nikolinu [*Francisca Nicolina*], r. 16.5.1889., te Franju Battestina [*Franciscus Battestin*], r. 2.5.1897.

Ostale sestre Marije Antonije r. Rosović [*Maria Antonia n. Rossovich*] bile su Adelina Nikolina Klotilda r. Rosović [*Adhelina Nicholina Clothilda n. Rossovich*], koja je vjenčana autorima nepoznatog datuma u Trstu, ranije spominjana Kleofina Antonija r. Rosović [*Cleophina Antonia n. Rossovich*], udana 1892. za Vinka Katnika [*Vincentius Katnik*] iz L4/6/6, te također ranije spominjana Antonija Ludviga r. Rosović [*Antonia Ludovica n. Rossovich*], r. 11.6.1866. i udana 1896. za Matiju Leonarda Veršića [*Mathias Leonardus Versich*] iz L19/21/21.

Zaključak

Provedeno rodoslovno istraživanje stanovništva lovranske gradske jezgre rezultiralo je izradom novog stališa duša lovranskog Starog grada za kompletno XIX. stoljeće. Zbog obimnosti materijala koji je iz istraživanja proizašao autori su se odlučili za publiciranje samo jednog njegova dijela, koji obuhvaća otprilike jednu četvrtinu stambenih kuća lovranskog Starog grada. Odabrani se dio odnosi na stambene objekte koji se nalaze u sklopu istočnih gradskih zidina ili im gravitiraju, a prema Bradanoviću⁴⁴ to je najvjerojatnije i najstariji, renesansni, do danas sačuvani dio lovranske utvrde.

U razdoblju kojim se bavi ovaj rad glavne su opasnosti s mora već polako prolazile i stare su se gradske zidine polako renovirale i prenamjenjivale iz fortifikacijskih u stambene, gospodarske i sakralne objekte. Dokaz je tomu i nestanak dviju lovranskih obrambenih kula, najvjerojatnije vrlo skoro nakon što su franciskanski mjernici u Lovranu

⁴⁴ Bradanović, Marijan, nav. dj., str. 229.

obavili svoj posao. Vjerojatno su te kule slijedile primjer neimarskih poduhvata iz bliže okolice, tj. iz veprinačkog i kastavskog Starog grada, tj. nakon što bi bile demontirane njihov bi kamen završavao u zidovima novoizgrađenih objekata, potpornih zidova ili šterni.

Blagodati su se slobodne trgovine Jadranom od 1717. u Lovranu obilato koristile i u XIX. stoljeću. Samo iz iznesenih podataka, koji se odnose na dio stanovništva lovranskog Starog grada, vidljivo je da lovranski Stari grad u to doba daje respektabilan broj pomorskih kapetana i pomoraca koji skončavaju svoje živote od južne i sjeverne Amerike (Peru, Brazil, Argentina, New York) do Sredozemlja (Aleksandrija, Port Said, Krf, Solun) ili, jednostavnim rječnikom pomoraca rečeno, *po moru*. I dok neki odlaze, istim tim morem u Lovran dolaze u potrazi za poslom mladići iz Chioggie, Grottammarea i San Benedetta del Tronta, ali i iz bliže okolice, tj. Rovinja, Lošinja, Cresa i Raba. Najpoznatiji po tome, koji su se i danas na Lovranščini održali, svakako su Kalokire, pristigli s Raba oko 1840.

Iako su se stanovnici lovranskog Starog grada, kao što to izneseni podaci i potvrđuju, u relativno veliku broju slučajeva međusobno ženili, u lovranski se Stari grad priženjivao i veći broj stanovnika iz ostalih dijelova lovranske župe, a osim pomoraca, graditelja brodova i ribara bili su to i obrtnici, npr. postolari, krojači, stolari, kovači i bačvari. Na taj se način tijekom XIX. stoljeća u lovranskoj gradskoj jezgri stvorila jaka obrtnička jezgra, koja je bila motor razvoja toga grada. Mogućnost je opstanka i dobre zarade, u manjoj mjeri, privlačila i obrtnike iz župa s kojima graniči lovranska župa te iz ostalih dijelova Istre, riječke regije te kvarnerskih otoka.

Obrađeni stambeni objekti u sklopu istočnih gradskih zidina pripadali su upravo tim ljudima, tj. srednjem i siromašnijem sloju lovranskoga stanovništva, a nikako gradskim patricijima i državnim (kotarskim) namještenicima. Tijekom XIX. st. ovaj dio lovranske gradske jezgre, koliko je poznato, nije dao ni jednog *podestata*, a i gradski savjetnici (*consiglieri*) nisu ovdje bili brojni. S druge pak strane ovdje nastanjeni pomorci, kalafati, krojači, postolari, babice i stolari dijelili su s ostalim Lovrancima sve nedaće gradskog života XIX. stoljeća, od kolere u ljeto 1855. do siromaštva (mizerije), koja je u matične knjige umrlih također znala upisati pokojeg stanovnika istočnog dijela lovranske gradske jezgre.

Budući da je motiv pisanja ovog rada bio prvenstveno rodoslovno-memorijalni, a u manjoj mjeri kulturološko-sociološki, autori svoj budući rad vide prvenstveno u prikupljanju i objavljivanju rodoslovnih podataka Lovranščine, za koje vjeruju da mogu predstavljati

izvrstan izvor za daljnja multidisciplinarna istraživanja i publiciranja.

Izvori

1. Archivio di Stato di Trieste (AST):
 - a) Mappedel Catasto franceschino, *Katastral plan und Bauparzellen Elaborat, Bezirk Lovran*, 1819. (mapa 243b05)
2. Državni arhiv u Rijeci (HR-DARI):
 - a) Fond 275, *Zbirka matičnih knjiga s primorsko-goranskog područja, istočne Istre i Kvarnerskih otoka*
 - Knjiga 293: *Matična knjiga krštenih župe Lovran 1771.–1819.*
 - Knjiga 294: *Matična knjiga krštenih župe Lovran 1819.–1890.*
 - Knjiga 295: *Matična knjiga vjenčanih župe Lovran 1771.–1824.*
 - Knjiga 296: *Matična knjiga vjenčanih župe Lovran 1821.–1911.*
 - Knjiga 297: *Matična knjiga umrlih župe Lovran 1771.–1821.*
 - Knjiga 298: *Matična knjiga umrlih župe Lovran 1821.–1907.*
 - Knjiga 566: *Matična knjiga krštenih župe Veprinac 1784.–1822.*
 - Knjiga 576: *Matična knjiga vjenčanih župe Volosko 1831.–1886.*
 - b) Fond 885, *Zbirka matičnih knjiga župa Riječke nadbiskupije na digitalnom zapisu*
 - DVD 2
 - *Stališ duša župe Lovran 1827.–1839.*
 - *Stališ duša župe Lovran 1863.–1891.*
 - DVD 3
 - *Stališ duša župe Volosko iz 1840.*
3. Katastar zemljišta u Opatiji
 - a) Katastarska mapa Lovrana s upisanim kućnim brojevima, 1879.
 - b) Katastarska mapa Lovrana s upisanim kućnim brojevima, 1904.
4. Matični ured Lovran, *Stališ duša župe Lovran iz 1821.*

Literatura

1. Bradanović, Marijan, „Graditeljstvo Lovrana u kasnom srednjem i ranijem novom vijeku“, *Zbornik Lovranščine*, knj. 1, 2010., str. 215–254.
2. Bratulić, Josip – Šimunović, Petar (prir.), *Prezimana i naselja u Istri*, knj. 1, Čakavski sabor (Pula) – Istarska naklada (Pula) – Otokar Kešovani (Opatija) – Edit (Rijeka) – Centro di ricerche storiche (Rovinj), Pula – Rijeka, 1985.
3. Glogović, Mario, „Kulturni amaterizam i sport kao sredstvo političkih borbi u Lovranu pred prvi svjetski rat“, *Liburnijske teme*, knj. 6, 1987., str. 71–80.
4. Kreisel, Franz, *Adressbuch der österreichischen Riviera von Voloska, Abbazia, Veprinac, Lovrana und Ika*, Franz Kreisel Verlag, Abbazia, 1910.
5. Peršić, Mirjana, *Lovran – Turizam i graditeljstvo: Turistička arhitektura u Lovranu na prijelazu iz 19. u 20. stoljeće*, Adamić, Rijeka, 2002.
6. Rojnić, Matko, „Nacionalno pitanje u Istri 1848-9“, *Historijski zbornik*, br. 1–4, 1949., str. 80–114.
7. Senčić, Albino, *Popis pučanstva župe Mošćenice iz 1801. godine*, Liburnijske teme, knj. 14, Katedra Čakavskog sabora Opatija, Mošćenice, 2000.
8. Viškanić, Damir, *Quaderna capituli Lovranensis/Kvaderna kapitula lovranskoga*, Katedra Čakavskoga sabora Opatija – Adamić, Lovran – Rijeka, 2002.
9. Vlašić, Vinka, „Razvoj školstva u Lovranštini“, *Liburnijske teme*, knj. 6, 1987., str. 125–135.
10. Zakošek, Boris, „Pregled arhivalija Lovranštine do 1945. u Državnom arhivu u Rijeci“, *Zbornik Lovranščine*, knj. 1, 2010., str. 21–68.
11. Žigulić, Roberto, *Stališ duša župe Veprinac 1875.–1925., knjiga I.: Poljane i Puharska*, Posebno izdanje Vjesnika Državnog arhiva u Rijeci, br. 21, Državni arhiv u Rijeci, Rijeka, 2008.
12. Žigulić, Roberto, *Stališ duša župe Veprinac 1875.–1925., knjiga II.: Vasanska i Veprinac*, Hrvatsko književno društvo Rijeka, Rijeka, 2011.

SUMMARY

The inhabitants of the eastern part of the Lovran historic town core in XIX century

In the paper, the results of research of a part of the historic town core inhabitants in XIX. are represented. The data about the families and individuals which lived there, are obtained from the new, private, Status Animarum book of the Lovran historic town core, especially written and promoted for such as purpose. There are collected and included all the genealogical data from the available Status Animarum books as well as Lovran registers. For the purpose of identification of houses covered by research, as well as for the determination of its connections with inhabitants, the old maps from Cadastre Franceschino as well as something younger cadastral maps are used.

Key words: Lovran, Stari grad (Old Town), inhabitants from XIX. century, genealogy